

9) Til velfærdsministeren af:

Rasmus Prehn (S):

Hvordan forsvaret ministeren det velfærdstab, der opstår, ved at priserne i landets SFO'er stiger på grund af kommunernes pressede økonomi med mange udmeldelser til følge, når regeringen under valgkampen lovede mere og bedre velfærd?

(Spm. nr. S 904).

10) Til integrationsministeren af:

Karina Lorentzen (SF):

Mener ministeren, at hun har et ansvar for at sikre klar og overskuelig lovgivning, således at borgerne ved, hvordan de skal indrette sig efter lovgivningen og dermed sikre sig mod strafforfølgelse?

(Spm. nr. S 910, skr. begr.).

11) Til transportministeren af:

Bjarne Laustsen (S):

Vil ministeren – mens vi venter på, at der bliver truffet beslutning om en ny, tredje Limfjordsforbindelse – sørge for, at der bliver etableret et tredje spor nord for Limfjordstunnelen ind til afkørsel 21 (Forbindelsesvejen), hvad der kunne etableres midlertidigt i nødsporet, indtil noget mere permanent er etableret, idet det ville forhindre mange farlige episoder hver dag, når der skal ske en indfletning, hvor de tre spor går ned på to, på denne korte strækning?

(Spm. nr. S 889 (omtrykt)).

12) Til transportministeren af:

Bjarne Laustsen (S):

Vil ministeren oplyse, hvilke muligheder han ser for, at den tredje Limfjordsforbindelse kan komme med i infrastrukturforhandlingerne, selv om regeringen i første omgang ikke har prioriteret et højt og veldokumenteret behov fra nordjyderne om en ekstra forbindelse, og hvornår en sådan forbindelse kan etableres?

(Spm. nr. S 890 (omtrykt)).

Undervisningsministeren (Bertel Haarder) har meddelt mig, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og forskellige andre love. (Udvidelse af udbuddet af International Baccalaureate (IB)).

(Lovforslag nr. L 100).

Medlemmer af Folketinget Villy Søvndal (SF) m.fl. har meddelt mig, at de ønsker at stille følgende forespørgsel til udenrigsministeren og ministeren for udviklingsbistand:

»Hvilke initiativer vil regeringen tage for at stoppe Israels angreb på Gaza og for at hjælpe de mange civile, der er blevet ofre for de israelske angreb?«

(Forespørgsel nr. F 25).

Venstres folketingsgruppe har meddelt mig, at den har udpeget medlem af Folketinget Ellen Trane Nørby (V) som medlem af Udvalget vedrørende Internationalt Ligestillingsarbejde for den resterende del af indeværende funktionsperiode.

Den pågældende er herefter valgt.

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Spørgsmål til ministrene til umiddelbar besvarelse (spørgetime).

Kl. 13:01

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Til at besvare spørgsmål i spørgetimen i dag deltag statsministeren.

Statsministeren får her ordet for en indledende redegørelse.

Kl. 13:01

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Vi har taget hul på et nyt år, et år med betydelige opgaver foran os, og jeg vil gerne indlede denne spørgetime med kort at gøre rede for forårets dagsorden. Den første, største og vigtigste opgave er at håndtere finanskrisen. Regeringen tager

Kl. 13:00

Meddelelser fra formanden

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Mødet er åbnet.

de skridt, der skal til for at sikre høj beskæftigelse, også i fremtiden.

Det første skridt er at sikre, at bankerne fortsat kan låne ud til sunde projekter. Vi forhandler i disse dage om en kredittpakke. Målet er at få lovgivningen på plads i denne måned. Når den opgave er løst, vil vi se på, om der er behov for at stimulere økonomien yderligere. Vi har som bekendt allerede lempet den økonomiske politik i 2009, og vi er klar til at tage yderligere skridt, hvis det er nødvendigt. F.eks. kan det blive nødvendigt at fremrykke offentlige investeringer.

Regeringen har planlagt betydelige velfærdsinvesteringer i de kommende år – i sygehuse, skoler, børnehaver og ældreboliger. Vi har fremlagt en plan med betydelige investeringer i infrastruktur. Endelig skal vi til foråret forhandle om kommunernes økonomi for 2010. På alle disse punkter er der mulighed for at fremrykke investeringer, hvis der er behov for det. Men det er også vigtigt at slå fast, at det er helt afgørende, at vi er omhyggelige med at finde det rigtige omfang og det rigtige tidspunkt – et forkert indgreb vil gøre mere skade end gavn.

Så vil vi tage fat på forhandlingerne om en skattereform. Også her er der muligheder for at stimulere økonomien. En skattereform skal selvfølgelig være finansieret, men den kan til en start være underfinansieret, mod at vi tager pengene hjem, når konjunkturerne går op igen.

Det er sådan, at Skattekommissionen kommer med sit reformudspil i starten af februar. Derefter vil regeringen udarbejde et oplæg til forhandlinger med partierne. Siget er at afslutte forhandlingerne inden sommer, så reformen kan træde i kraft den 1. januar 2010.

Regeringen vil også lancere et udspil om grøn vækst. Udspillet vil indeholde en bedre beskyttelse af naturen. Vi vil udlægge større områder til natur, og vi vil give landbruget grønne udviklingsmuligheder. Grøn vækst er en del af en bredere indsats, en offensiv grøn indsats, som vil bidrage til at skabe job og vækst og dermed modvirke finanskrisen.

Her i foråret har vi desuden vigtige sundhedspolitiske udspil på dagsordenen: for det første en plan for nye, topmoderne sygehuse, for det andet Forebyggelseskommissionens forslag til et sundere Danmark.

Vi skal også have indgået et forlig om forsvar. Det er ikke mindst vigtigt set i lyset af Danmarks store internationale engagement.

Endelig skal vi – som alle ved – være værter for FN's klimakonference i december i år. Også

her udviser vi globalt lederskab. Allerede i foråret vil der være en række arrangementer, der bygger op til klimakonferencen.

Så vi står altså over for et særdeles arbejdskrævende og udfordrende år.

Kl. 13:05

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til statsministeren.

Til statsministeren er anmeldt følgende spørgsmål:

Frank Aaen (EL)
 Rasmus Prehn (S)
 Jens Peter Verner (S)
 Margrethe Vestager (RV)
 Flemming Møller Mortensen (S)
 Morten Messerschmidt (DF)
 Jeppe Kofod (S)
 Ida Auken (SF)
 Mette Gjerskov (S)

Er der flere, der ønsker at melde sig som spørger? Da vi kun har 55 minutter til rådighed, er det ikke sikkert, vi når alle spørger, men vi gør, hvad vi kan for at tilfredsstille alle her.

Den første spørger er hr. Frank Aaen.

Kl. 13:06

Spm. nr. US 43

Frank Aaen (EL):

Tak. Statsministeren startede med den finansielle krise, og lad os så begynde dér i spørgerunden. I valgkampen var der meget tale om, at de lavtlønnede kvinder, de lavtlønnede inden for velfærden skulle have et lønloft. Det var der så ikke råd til. Der var meget tale om, at vi skulle sørge for, at der var ordentlige skoler, ordentlige toiletforhold, ordentlige vinduer og i det hele taget renovering af mange offentlige bygninger. Det var der så heller ikke råd til. I kommunerne skulle der være mere velfærd, var løfterne i valgkampen. Det var der så heller ikke råd til. Kommunerne har gennemført store besparelser.

Men den samme dag, som bankerne meddelte, at de nok havde brug for flere penge, var der 100 mia. kr. Lige pludselig var der ud af den blå luft 100 mia. kr. til banker – banker, som har tjent enorme milliardbeløb gennem de sidste 10 år, som har udbetalt enorme lønninger til deres direktører og ledelser, som har betalt enorme beløb til deres aktionærer, og som har fået skattelettelse og har haft meget stor gavn af de skattelettelse, som regeringen har gennemført. Så er mit spørgsmål bare: Hvorfor prioriterer regeringen på den måde? Og hvordan sørger man for,

at de penge, der så måtte blive væltet ud til banker, bliver brugt fornuftigt?

Kl. 13:07

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Statsministeren.

Kl. 13:07

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg tror, der er noget, hr. Frank Aaen har misforstået, for vi har ingen planer om at give 100 mia. kr. i tilskud til banker. Det, der kan blive tale om, er, at der stilles et beløb til rådighed som lån til banker, lån, som de selv skal betale tilbage, lån, som de selv skal forrente. Men det er penge, som bliver stillet til rådighed, ikke for at redde banker eller bankdirektører, men for at redde arbejdspladser for ganske almindelige borgere i dette land, som ellers bliver arbejdsløse. Vi har behov for at sikre, at der er udlån fra pengeinstitutterne til fornuftige forretningsprojekter, så vi kan holde beskæftigelsen i Danmark i gang. Det er det, det går ud på, og slet ikke det, som hr. Frank Aaen var inde på.

Kl. 13:08

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Hr. Frank Aaen.

Kl. 13:08

Frank Aaen (EL):

Tak. Men så er det næste spørgsmål jo: Hvordan vil regeringen sikre, at de går til fornuftige formål? Hvordan vil regeringen sikre, at de går til at sikre arbejdspladser? For det, vi har set at banker har gjort hidtil – ud over at udbetale enorme lønninger til deres direktører – er, at de har spekuleret i udlandet for hundredvis af milliarder. Hvordan vil regeringen sikre, at de penge, der stilles til rådighed for banker, går til fornuftige formål, til at sikre danske arbejdspladser? Hvordan kan vi sikre, at skatteyderpenge fra Danmark ikke bare ryger ud i udenlandsk spekulation?

Kl. 13:09

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Statsministeren.

Kl. 13:09

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Nu vil jeg ikke gå i detaljer om de forhandlinger, der foregår i øjeblikket, og som jeg selvfølgelig erkender at hr. Frank Aaens parti ikke er med i – men det er alle andre i Folketinget jo – men jeg kan sige, som jeg også har sagt offentligt, at det siger sig selv, at de penge, der på den måde bliver stillet til rådighed, men som altså skal betales tilbage igen, skal være til bankdrift, der er sund, solid og sober. Det er jeg enig med hr.

Frank Aaen i selvfølgelig må være en betingelse, og det findes der også redskaber til at sikre, og det er det, der bliver forhandlet i øjeblikket.

Kl. 13:09

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Hr. Frank Aaen.

Kl. 13:09

Frank Aaen (EL):

[Lydudfald] ... detaljer. Vi taler om 100 mia. kr., men det kan da godt være, at statsministeren mener, det er detaljer. Altså, kunne vi ikke lige få bare to eksempler på de redskaber, statsministeren vil bruge for at sikre, at pengene bliver brugt fornuftigt, så de ikke bare ryger til udenlandsk spekulation?

Kl. 13:10

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Statsministeren.

Kl. 13:10

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Nej, hr. Frank Aaen kan ikke få oplyst, hvad der foregår i forhandlingerne, for det er faktisk sådan, at vi her sidder med noget stof, som er meget følsomt, om udviklingen på kapitalmarkedet, aktiekurser osv. Det ville oven i købet være i strid med lovgivningen, hvis man begynder at offentliggøre, hvad der foregår i de forhandlinger.

Men jeg kan forsikre hr. Frank Aaen, at vi vil afslutte med en model, der tilstræber, at pengeinstitutterne er i stand til at låne ud til sunde, veldrevne virksomheder med fornuftige investeringsprojekter. Det er det, der er hele formålet med det her, og det er derfor, hr. Frank Aaen har fået det totalt galt i halsen ved at tro, at det her er til for bankernes skyld. Det er det ikke, det er til for almindelige danskeres skyld, for at vi kan være sikre på, at der bliver stillet penge til rådighed, så fornuftige projekter kan blive investeret og beskæftigelsen blive holdt i gang. Det er det, det går ud på.

Kl. 13:11

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Tak til hr. Frank Aaen.

Den næste spørger bliver så fru Margrethe Vestager.

Kl. 13:11

Spm. nr. US 44

Margrethe Vestager (RV):

Statsministeren indledte med at tale om økonomien. Det synes jeg at der er god grund til. Statsministeren opfordrede på De Radikales nytårs-

stævne til, at partierne egentlig samarbejdede – sådan forstod jeg det – meget uideologisk for at finde pragmatiske, ordentlige løsninger, der kan sikre dansk økonomi. Derfor er det også vigtigt at have et fælles syn på, hvad der er økonomiens behov.

I august, altså for cirka et halvt år siden, afviste statsministeren under overskriften »Jeg tror ikke på recession« i Børsen prognoser fra OECD og AE Rådet om lavvækst i de kommende år. Er det muligt, at statsministeren måske kan give det billede, statsministeren har af, hvad det er for en økonomisk situation, vi er i i dag. Er vi i en recession?

Kl. 13:12

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Statsministeren.

Kl. 13:12

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):
Jeg ved snart ikke, hvad man skal kalde det, for alle bliver jo hver dag overraskede over den voldsomhed, hurtighed og styrke, hvormed den finansielle krise vælter ind over os og også giver en almindelig økonomisk krise med trusler mod beskæftigelsen. Men uanset hvad man måtte finde på at kalde det, må vi sige, at vi går et meget hårdt år i møde.

Regeringen selv forudsiger jo, at det bliver et år, hvor den økonomiske aktivitet går ned, og det er under alle omstændigheder det, vi skal forholde os til. Det er derfor, jeg har gjort det klart, at regeringen er indstillet på at tage de skridt, der skal til for at holde en fornuftig økonomisk aktivitet og modvirke en for kraftig stigning i arbejdsløsheden. Vi vil altså sigte på fortsat at have høj beskæftigelse i Danmark og tage de redskaber i brug, der nu skal tages i brug for at sikre det.

Kl. 13:13

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Fru Margrethe Vestager.

Kl. 13:13

Margrethe Vestager (RV):

Jeg kan så forstå, at uanset om statsministeren tror på recession eller ej, vil statsministeren forholde sig til, at vi møder og kommer i en situation, hvor væksten falder, og hvor der er risiko for stigende ledighed. Det oplever jeg nu, som at vi er i en recession, og det må vi se i øjnene og så finde de redskaber, der er fornuftige, i den værk-tøjskasse, vi nu har til rådighed.

Noget af det, som statsministeren har gjort rede for i indledningen, er jo bl.a. skattereformen. I samme artikel i Børsen i august stiller

statsministeren i udsigt, at reformer skal løse nogle af problemerne. Nu ved alle, at arbejds-markedsreformen blev tabt på gulvet med et brag i efteråret, og derfor vil jeg spørge til statsministerens ambitioner, for så vidt angår skatte-reformen: Hvor meget skal den bidrage til at løse nu og her-problemet og holdbarhedsproblemet?

Kl. 13:14

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Statsministeren.

Kl. 13:14

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):
Vi er ganske ambitiøse, og vi er selvfølgelig også indstillet på at lytte til Folketingets partier. Men jeg synes også, at den aktuelle situation sætter en tyk streg under, hvor vigtigt det er at gennemføre en reform, der markant sænker skatten på arbejde. Altså, i en situation, hvor højere ledighed truer, er det faktisk vigtigt at sætte skatten ned på det, vi gerne vil have mere af, nemlig arbejde.

Jeg synes, vi skal benytte lejligheden til så at gennemføre en reform, der kan stå en række år frem i tiden, således at virksomheder og borgere i almindelighed ved, hvad de har at rette sig efter. Det er det, jeg synes vi skal sigte på. Og det håber jeg at der kunne blive et bredt flertal i Folketinget bag ved.

Kl. 13:14

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Fru Margrethe Vestager.

Kl. 13:14

Margrethe Vestager (RV):

[Manglende lyd] ... at statsministeren kan komme det nærmere, for netop på det helt principielle niveau har det jo været en glæde for os at se, at statsministeren i regeringsgrundlaget trods diskussionen om det modsatte i valgkampen har overtaget nogle af de ting, som Det Radikale Venstre gik til valg på; nemlig lavere skat på arbejde, højere skat på forurening, rimelig social balance og samlet set fuldt finansieret. Det giver selvfølgelig muligheden for at indfase på en sådan måde, at økonomien kan få luft, hvis den har brug for det, ligesom man kan supplere med offentlige investeringer.

Det, der er det interessante på lidt længere sigt, er, hvad skattereformen skal bidrage med, når den bliver den grundlæggende arkitektur i fremtidens økonomiske politik. Arbejds-mar-kedsreformen blev tabt, den skulle have bidra-get med over 20.000 helårsbeskæftigede, og hvad skal skattereformen bidrage med? Kravet

til den er blevet markant større, og er statsministerens ambition 20.000 eller 25.000? Hvad er det, vi kan indstille vores forventninger efter?

Kl. 13:15

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Statsministeren.

Kl. 13:16

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):
Jeg vil ikke sætte et præcist tal på i dag, for nu synes jeg, vi skal afvente rapporten fra Skattekommissionen, som kommer i begyndelsen af februar. Derefter vil regeringen studere rapporten nøje, og så kan vi vende tilbage til, hvor stort et antal vi kan nå op på. Vi skal nå noget, men jeg synes bare ikke, vi skal foregribe, hvad Skattekommissionen kommer med.

Men jeg noterer mig med glæde fru Margrethe Vestagers udsagn om, at en skattereform selvfølgelig skal være fuldt finansieret, men at man også skal kunne indfase den, sådan at den til en start kunne være underfinansieret – så kan man tage finansieringen hjem senere – og også kunne være krydret med fremrykkede offentlige investeringer. Det ligner meget den tankegang, som regeringen har.

Kl. 13:16

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Tak til fru Margrethe Vestager.

Næste spørger er hr. Rasmus Prehn.

Kl. 13:16

Spm. nr. US 45

Rasmus Prehn (S):

Jeg ved snart ikke, hvad jeg skal kalde det, sagde statsministeren lige før til fru Margrethe Vestagers spørgsmål om, hvorvidt der er recession i det danske samfund eller ej. Jeg synes, statsministeren kviede sig lidt ved at indrømme den fejl, der rent faktisk blev begået, da statsministeren på forsiden af Børsen, som jeg også har med, sagde, at der ikke var udsigt til recession.

Sagen er jo den, at så sent som i går, tror jeg det var, var Dansk Industri på banen med en økonomisk prognose, som taler om en kraftig nedgang for dansk økonomi, og at der virkelig er sorte udsigter. Dagbladet Information kan i dag fortælle, at en halv million bliver berørt af ledighed, så det er virkelig voldsomme tal. Kigger vi bare på Nordjylland, hvor jeg selv kommer fra, taler man nu om en ledighed inden for 3F-området på 10 pct., så der sker altså virkelig en afmatning.

Jeg hørte godt, at statsministeren sagde i sin indledende replik, at man er parat til at gøre noget, og at man også vil kigge på, om det kan komme på tale at fremrykke offentlige investeringer. Men er sagen ikke den, at det simpelt hen er en fejl at vente for længe? Er det ikke her og nu, der er behov for at fremrykke de offentlige investeringer?

Sagen er jo, at statsministeren har udvist manglende dømmekraft, i forhold til om der kommer recession eller ej, og er det ikke også et eksempel på manglende dømmekraft, når man ikke her og nu ligesom i mange andre lande fremrykker offentlige investeringer? Vi ved jo, at der simpelt hen er behov for mange renoveringsopgaver og energirenovering og andre ting, som kunne komme samfundet til gode, samtidig med at det kunne sikre, at nogle af de mange mennesker, som på ulykkelig vis har fået en fyreseddel i julegave, kunne få deres job tilbage. Så ville det ikke være at udvise mere rettidig omhu til fremrykke offentlige investeringer, hellere i dag end i morgen?

Kl. 13:18

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Statsministeren.

Kl. 13:18

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):
Hr. Rasmus Prehn har på ingen måde ret i, at regeringen venter for længe eller er bagefter. Tværtimod er vi faktisk foran en række andre lande, når det gælder reaktioner på det her.

Danmark var et af de allerførste lande, som i begyndelsen af oktober indførte en statslig garantiordning med den første bankpakke. Vi var faktisk et af de allerførste lande, der gjorde det, så vi har handlet resolut. Vi er et af de lande, der har lempet finanspolitikken mest her i 2009, og vi har annonceret, at bliver det nødvendigt at lempe yderligere, så gør vi det. Så vi er i den grad på forkant hele tiden, og det agter vi fortsat at være.

Jeg vil gerne sige til hr. Rasmus Prehn, at det ville nærme sig landsskadelig virksomhed, hvis jeg som statsminister rejste rundt med et sortsyn, der talte økonomien ned i et stort sort hul. Jeg kan høre, at hr. Rasmus Prehn gerne vil fremstille tingene sorte og dystre. Alvorlige er de bestemt, men jeg føler mig som statsminister forpligtet til at sikre, at der i det danske samfund er en sådan portion gåpåmod og optimisme, at vi kan holde beskæftigelsen oppe, i stedet for som hr. Rasmus Prehn at tale beskæftigelsen ned.

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Rasmus Prehn.

Kl. 13:20

mest og altså traf beslutningerne om det allerhurtigst. Og nu er vi så i gang med en ny kreditpakke, og vi har annonceret, at vi umiddelbart efter det vil se på, om der er behov for yderligere stimulanser til økonomien.

Kl. 13:20

Rasmus Prehn (S):

Jeg prøver at tale beskæftigelsen op ved at foreslå fremrykning af offentlige investeringer. Det er socialdemokratisk politik at sætte gang i hju-lene. Det virker, som om statsministeren nærmest har gjort det til et banner for sig selv at være meget træg i sin opfattelse af, hvornår der skal gøres ting. Statsministeren var som bekendt hele 30 år om at indse, at han tog fejl vedrørende klima og energi, og vi skal så i august høre, at statsministeren nægter, at der er udsigt til recession, nægter at forholde sig til, at der er udsigt til problemer i økonomien. Han udviser simpelt hen ikke rettidig omhu.

Vi står altså i dag med en forside på Information, hvor der står, at der er udsigt til, at 500.000 bliver berørt af ledighed. Vi står med Dansk Industris økonomiske prognose, der siger, at der er udsigt til store problemer her. Vi ved samtidig, at vi har skoler, der mangler at blive renoveret, og vi har behov for at lave energirenovering; vi har behov for at lave en masse offentlige investeringer, der kan være til gavn for os alle sammen. Skulle vi ikke gøre det nu? Vi kunne konkret starte med at løfte kommunernes anlægsloft, sådan at man kunne gå i gang med de helt nødvendige investeringer, der er, og dermed give beskæftigelse til de mange mennesker, der har været så uheldige at blive ramt af arbejdsløshed.

Kl. 13:21

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Statsministeren.

Kl. 13:21

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Det, der tæller i den her sag, er, hvordan man handler, og hvornår man handler, og der er det et faktum, at den danske regering har været blandt de allerførste til at reagere prompte på den finanskrisen, der er kommet væltende ind over os. Tilbage i august måned var der faktisk ikke ret mange, der kunne forestille sig, at en finanskrisen kunne komme væltende ind over hele verden med en sådan voldsomhed og en sådan styrke, som vi har set. Men i samme øjeblik vi registrerede, at der her var et problem, handlede regeringen, og vi var blandt de allerførste lande, der gennemførte en bankpakke, og det gjorde vi i begyndelsen af oktober. Vi er et af de lande i Europa, der har lempet finanspolitikken aller-

Så hr. Rasmus Prehn er helt ude på et skråplan, når han påstår, at regeringen ikke handler. Vi handler nemlig, mens hr. Rasmus Prehn bare snakker og snakker sort og er sortsynet.

Kl. 13:22

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Rasmus Prehn.

Kl. 13:22

Rasmus Prehn (S):

Jeg ved ikke, hvem det er, der er ude på et skråplan her. Men sagen er her, at vi har en meget alvorlig situation, og vi kan som samfund vælge at tage nogle initiativer, der sætter gang i beskæftigelsen. Det har vi mulighed for, og det er jo det, man i andre lande er gået i gang med ved at sige: Vi vil faktisk have offentlige investeringer, vi vil løse nogle af de samfundsmæssige problemer, vi har, for at sætte gang i beskæftigelsen.

Jeg anerkender, at regeringen har gjort noget vedrørende en bankpakke, og Socialdemokraterne var med. Vi er også med i de forhandlinger, der er nu, om kreditpakke osv. Det er gode initiativer, men vi kan se, at der er behov for noget ekstra. Vil statsministeren ikke åbne op for, at man i kommunerne skal have lov til at sikre de helt nødvendige renoveringsopgaver og anlægsopgaver og dermed sætte gang i beskæftigelsen? Det er jo bare ét skridt blandt de mange, man kunne tage, og dermed ville man sende det klare signal til kommunerne, at de f.eks. kan gå i gang med at renovere deres skoler. Der er behov for det, og borgerne vil gerne have det. I julen var der en historie fremme om, at de danske skoler er mere nedslidte, end de har været længe. Skulle vi ikke løse det problem samtidig med at få sat gang i beskæftigelsen? Jeg synes, det er så oplagt.

Kl. 13:23

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Statsministeren.

Kl. 13:23

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Det, der er en realitet her, er, at mens regeringen handler, så nøjes Socialdemokraterne med at snakke. De steder, hvor regeringen har handlet, har Socialdemokraterne i et vist omfang været imod. F.eks. har vi sørget for, at den danske befolkning har fået flere penge til rådighed her i

2009 i kraft af en skattelettelse, som vi har gennemført, og som Socialdemokraterne har været imod. Jeg tror, der er mange familier, som i den usikre økonomiske situation, vi nu er i, er taknemlige over at have en regering, der sørger for, at de har fået lidt mere luft i privatøkonomien, fordi de har fået en skattelettelse. Hvis Socialdemokraterne havde fået deres vilje, ville folk have haft færre penge til rådighed i 2009, og det ville i den grad have været skadeligt for aktiviteten og beskæftigelsen. Det er regeringen, der handler til gavn for beskæftigelsen, mens Socialdemokraterne bare snakker og snakker på en måde, som gør, at man taler beskæftigelsen ned og sortsynet op.

Kl. 13:24

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til hr. Rasmus Prehn.

Næste spørger bliver hr. Jens Peter Vernersen.

Kl. 13:24

Spm. nr. US 46

Jens Peter Vernersen (S):

Statsministeren sagde på pressemødet i går, at han var helt tilfreds med sin sundhedsminister. Det har fået mig til at stille nogle spørgsmål her i dag, som jeg synes det er vigtigt at få en afklaring på.

Jeg vil godt spørge statsministeren, om han finder det acceptabelt, at sundhedsministeren i går eftermiddag på TV 2 kaldte Sundhedsudvalgets formand, hr. Preben Rudiengaard, for lige gyldig og for en spradebasse? Det var faktisk det ord, der blev brugt. Er det en passende respekt fra en ministers side over for den lovgivende magt her i Folketinget at bruge den slags udtryk, efter at man i øvrigt har aflyst et forsoningsmøde mellem parterne, som jo er dybt uenige, altså at kalde Sundhedsudvalgets formand for en spradebasse?

Jeg vil også godt gå lidt videre, for der er andre spørgsmål, som trænger sig på. I december var der en patient, som blev flyttet fra en intensiv afdeling i Odense til Esbjerg, og patienten afgik desværre ved døden. Sundhedsministeren lovede, at familien ikke skulle betale for hjemtransporten, men nu har familien fået en regning. Finder statsministeren det acceptabelt, at sundhedsministeren giver helt præcise løfter til pressen og så efterfølgende ikke følger op på dem?

Når sundhedsministeren besvarer holdnings spørgsmål vedrørende et sundhedsproblem, er

hans svar gerne: Jeg har spurgt Sundhedsstyrelsen, og jeg henholder mig til svaret. Altså, det gælder også, når det drejer sig om holdnings spørgsmål.

Synes statsministeren, det går godt, når vi nu har en ventetid på hospitalerne, der er 4 uger længere, end da regeringen trådte til? Og det er ikke kun på grund af konflikten; ventetiden steg også før konflikten, og efter at konflikten er standset, er ventetiden steget igen. Men altså, 4 uger længere end det, som statsministeren i 2001 hånedes den socialdemokratiske regering for, er situationen nu her. Er det godt, at vi er i den situation på sundhedsområdet, når vi tænker på, at det er danske borgere, som jo altså ikke bliver behandlet, og som måske dør på ventelister?

Kl. 13:26

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Statsministeren.

Kl. 13:26

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Som alle ved og har hørt, har der været nogle meningsudvekslinger mellem sundhedsministeren og formanden for Sundhedsudvalget, og dem vil jeg ikke blande mig i. Jeg vil bare sige, at jeg har fuld tillid til sundhedsministeren, og at jeg ikke deler den kritik, der har været rejst af sundhedsministerens indsats.

Lad os så gå til det rent indholdsmæssigt lidt tungere. Der rejser hr. Jens Peter Vernersen spørgsmålet om ventetider, og lad mig sige med det samme, at det absolut ikke er tilfredsstillende, når ventetider vokser i stedet for at falde. Faktisk var det lykkedes regeringen at få ventetiderne bragt kraftigt ned, men så kom forårets konflikt, og som alle ved, har det oparbejdet en kæmpe pukkel, som vi nu slider og slæber med at få afviklet igen, for selvfølgelig skal vi have bragt ventetiderne ned, i forhold til hvad de er i øjeblikket.

I den forbindelse er jeg jo dybt bedrøvet over, at Socialdemokraterne så kraftigt modarbejder det frie sygehusvalg. For det frie sygehusvalg er jo det, som skal være med til at sikre, at patienterne har nogle rettigheder. Hvis ikke de kan blive behandlet på et offentligt sygehus inden for en bestemt tid, får de retten til at søge et privat-hospital eller til udlandet, og pengene følger med patienten, så det er en lige ret for alle.

Det har Socialdemokraterne alle dage modarbejdet, og det er i virkeligheden den største trussel mod et velfungerende sundhedsvæsen, at

Socialdemokraterne hele tiden prøver at aflive det frie valg.

Kl. 13:28

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Jens Peter Vernersen.

Kl. 13:28

Jens Peter Vernersen (S):

Det kan godt ske, at det ikke er rart for statsministeren at skulle svare på det første spørgsmål, men jeg vil altså godt igen spørge, om statsministeren finder det acceptabelt, at sundhedsministeren i går eftermiddag på TV 2 kaldte Sundhedsudvalgets formand, der kommer fra Venstre, for en spradebasse og sagde, at hvad han mente, i øvrigt var ligegyldigt. Er det en fornøftig måde at have et samarbejde på i et Sundhedsudvalg, der skal fungere, fordi der er så mange meget alvorlige opgaver?

Nu er det ikke tit, at statsministeren tager fejl, men det gør statsministeren, når han omtaler det frie sygehusvalg. Socialdemokraterne stemte i 2002 for, at man skulle have ret til behandling på et privathospital efter 2 måneder. Vi stemte ikke for, da det blev sat ned til 1 måned, fordi kapaciteten ikke var der. Det har også vist sig at være rigtigt, for 98 pct. af borgerne bliver behandlet på de offentlige hospitaler – 98 pct. – og 2 pct. på privathospitalerne. Disse 98 pct. må nu, efter at regeringen har siddet siden 2002, vente 26,3 uger, og det er ikke kun på grund af konflikten, vil jeg sige til statsministeren. Det er en stigning, der har fundet sted efter konflikten. Det var også en stigning, der fandt sted fra 2005 til 2007. Jeg har her sundhedsdata fra Sundhedsstyrelsen, der helt klart viser det, jeg siger her.

Man skal ikke køre videre med det med, at vi var imod. Vi vil gerne have, at folk bliver behandlet hurtigt, men der var bare ikke kapacitet til det – og vi stemte for første gang i 2002.

Kl. 13:29

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Så er det statsministeren for at svare.

Kl. 13:29

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jamen jeg er da kun glad, hvis det er sådan, at Socialdemokraterne fuldt og helt vil støtte det frie sygehusvalg, men det er noget ganske andet end det, jeg har hørt hidtil. Jeg har ikke hørt andet end socialdemokratiske beklagelser over det frie sygehusvalg og måden, det fungerer på.

Vi betragter virkelig dette, at patienterne har en ret til at søge behandling et andet sted, hvis ikke de kan blive behandlet i tide på et offentligt hospital, som et kernepunkt. På grund af kon-

flikten er dette frie valg nu midlertidigt suspenderet, men det bliver automatisk genindført fra den 1. juli i år, og der håber jeg bestemt at Socialdemokraterne ikke vil gøre forsøg på at underminere det, men kan støtte, at det genindføres fuldt ud fra den 1. juli 2009. Det kunne være ganske interessant at høre i dag, om det nu er blevet Socialdemokraternes holdning, at det frie valg skal genindføres fra den 1. juli 2009.

Kl. 13:31

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Jens Peter Vernersen.

Kl. 13:31

Jens Peter Vernersen (S):

Statsministeren må jo ikke følge med i den debat, der foregår på sundhedsområdet. Når jeg startede med at sige, at vi i 2002 stemte for det lovforslag, som blev fremsat – og vi havde i øvrigt selv før valget igangsat projektet om frit valg – synes jeg måske, det virker lidt besynderligt, at statsministeren, der ellers normalt er velopdateret, kommer med andre synspunkter.

Men statsministeren svarer jo fortsat ikke på det indledende spørgsmål: Finder statsministeren det acceptabelt, at en sundhedsminister, som trods alt har en status som minister, viser så lidt respekt for Folketinget, for et folketingsudvalg, at han tillader sig at kalde et medlem af Sundhedsudvalget for en spradebasse og sige, at det i øvrigt er ligegyldigt, hvad han mener? Det er jo ikke et vilkår, der er let at arbejde videre på, når der kommer den slags udsagn.

Hvad angår det frie sygehusvalg, er det som sagt kun 2 pct., der kan gøre brug af det. 98 pct. af borgerne må under denne regering vente et halvt år på behandling. Det er virkeligheden. 98 pct. måtte vente 26,3 uger i november 2007, og i december var det det samme.

Kl. 13:32

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Statsministeren for at svare.

Kl. 13:32

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Altså, jeg har svaret på det første spørgsmål, for jeg agter ikke at blande mig i, hvordan folketingsmedlemmer debatterer med hinanden. Der er ytringsfrihed, så det må de selv finde ud af. Jeg værdsætter da meget, at hr. Jens Peter Vernersen vil forsvare et medlem af Venstres folketingsgruppe, men jeg er bare nødt til at sige, at det pågældende medlem af Venstres folketingsgruppe, altså hr. Rudiengaard, som er formand for Sundhedsudvalget, taler på egne vegne og ikke på Venstres vegne. Jeg er ikke enig med

ham i hans kritik af sundhedsministeren, jeg bakker op bag sundhedsministeren, jeg er tilfreds med sundhedsministerens indsats, jeg har tillid til sundhedsministeren – og så tror jeg, at den sag er sat på plads.

Så må jeg sige til hr. Jens Peter Verner sen, at vi jo ikke fik noget svar på, om Socialdemokraterne støtter genindførelsen af det frie valg pr. 1. juli 2009, og det er nok, fordi det gør Socialdemokraterne ikke. Men jeg lader mig da gerne belære om noget andet.

Der er den virkning af, at nogle kan gøre brug af det frie valg, at det også får det offentlige sundhedsvæsen til at – hvad skal vi sige – tænke på en sådan tilrettelæggelse af arbejdet, at patienterne kan blive behandlet i ordentlig tid, og det er det, det hele handler om. Det handler om, at vi skal have ventetiderne bragt ned; derfor er der blevet ansat flere læger, og der er flere sygeplejersker, end der var tidligere. Det er ikke tilfredsstillende, når ventetiderne går op, ventetiderne *skal* ned.

Kl. 13:33

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til hr. Jens Peter Verner sen.

Så er den næste spørger hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 13:33

Spm. nr. US 47

Flemming Møller Mortensen (S):

Vi bliver på sundhedsområdet. Statsministeren har tidligere diskuteret patienter på gangene med Socialdemokraterne. Jeg husker tv-debat ten i november 2007; da var statsministeren i debat med fru Helle Thorning-Schmidt om emnet.

Nu er det sådan, at jeg gerne vil rette blikket mod noget fuldstændig aktuelt. Statistikken og undersøgelserne viser, at mere end 20 pct. af alle medicinske afdelinger i Danmark konstant har overbelægninger. Det helt aktuelle billede fra Aalborg Sygehus i dag er, at der ud over personalet, patienterne og de pårørende også er fast brandvagt på de medicinske afdelinger, fordi overbelægningen er så massiv. En enkelt afdeling har seks senge stående på gangen, og personalerummene er også fyldt op med ekstra patienter. Det er klart, at en brandvagt må komme ind, fordi flugtveje og andre sikkerhedsaspekter i det at drive sygehus er under et voldsomt pres.

Det er sådan, at der i VK's regeringsgrundlag og i hvert fald i Venstres principprogram højt og tydeligt står, at Venstre ønsker, at det danske

sundhedsvæsen skal kunne måle sig med de bedste i verden. Er det her aktuelle billede et billede på, at vi er på vej i den rigtige retning med hensyn til at blive et af de bedste sundhedsvæsener i verden?

Kl. 13:35

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Statsministeren.

Kl. 13:35

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Det er på ingen måde tilfredsstillende, hvis patienter er henvist til at ligge på gangene. Derfor er det også et helt centralt mål for regeringen at sikre de ressourcer til sundhedsvæsenet, der skal til, for at der er ordentlige og tidssvarende forhold for medicinske patienter såvel som for patienter, der har brug for kirurgisk behandling.

I det omfang der er problemer og behov for tilførsel af ressourcer, bliver det årligt løst i en økonomiaftale mellem regionerne og regeringen. Det har vi gjort tidligere år, og det vil vi også gøre i år. Vi har lanceret en omfattende investeringsplan, som vil betyde investeringer i nye topmoderne sygehuse i de kommende år. Der er blevet ansat flere læger, der er blevet ansat flere sygeplejersker, der er sket fremskridt, men jeg deler fuldstændig den opfattelse, at det langt fra er alt på sundhedsområdet, der er tilfredsstillende, og der, hvor det ikke er godt nok, må vi simpelt hen gøre det bedre.

Kl. 13:36

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 13:36

Flemming Møller Mortensen (S):

Det er jo sådan, at VK-regeringen har været med til at lave handleplaner på forskellige medicinske og også kirurgiske områder, eksempelvis hjerteområdet og kræftområdet. Det er fint, og det er godt, og det er fuldstændig nødvendigt. Men det er også nødvendigt, at man for nogle af de svageste borgere her i samfundet, nogle af de patientgrupper, som ikke har let ved at råbe højt, får lavet nogle handleplaner, som er effektive, og som bringer kvaliteten op. Fra socialdemokratisk side har vi presset massivt på for at få regeringen med til at hæve kvalitetsniveauet på det her område, uden held.

Jeg må også sige, at når statsministeren siger, at er der et øget behov, findes ressourcerne også, så tror jeg, det lyder hult for de mange patienter og pårørende, for slet ikke at tale om personalet på de medicinske afdelinger, som ikke ville være i det arbejde, hvis ikke det var på grund af en

meget høj selvdisciplin og meget høj faglig ansvarsbevidsthed. Jeg kan kun sige, at mangelen på plejepersonale er dobbelt så stor på de medicinske afdelinger, som den er generelt på afdelingerne i sundhedsvæsenet, så her er det altså et spørgsmål om, at der langtfra er blevet handlet i henhold til at blive et sundhedsvæsen i første klasse eller et af de bedste i verden.

Kl. 13:37

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Statsministeren.

Kl. 13:37

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):
Jamen jeg er meget enig med hr. Flemming Møller Mortensen i, at der er problemer, og et af de problemer, vi står med i sundhedsvæsenet, er ganske enkelt mangel på arbejdskraft. Der er mangel på både læger og sygeplejersker, det har ikke været til at få ansat tilstrækkeligt mange, og det er ganske enkelt en af flaskehalsene i vores sundhedsvæsen i dag: mangel på arbejdskraft. Det er jo en af grundene til, at en række af regionerne har været udenlands for at rekruttere både læger og sygeplejersker. Og det er et problem, som er meget vanskeligt at løse bare med flere penge, for det er faktisk ikke penge til sundhedsvæsenet, der er mangel på. Der er ganske enkelt mangel på arbejdskraft. Så et af midlerne er at sikre, at der bliver rekrutteret flere læger og sygeplejersker, og hvis det er nødvendigt på kort sigt at rekruttere fra udlandet, ja, så må vi gøre det. For det er faktisk på dette område, vi i de senere år har haft det største problem.

Kendsgerningen er, at der, siden vi trådte til som regering, er blevet ansat flere læger og flere sygeplejersker, men der er brug for endnu flere. De har bare ikke været til at opdrive.

Kl. 13:38

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 13:38

Flemming Møller Mortensen (S):
Faktum er jo, at der er trukket effektivisering på 2 pct. om året ned over enhver offentlig institution i Danmark. De 2 pct. om året modsvarer lige nøjagtig det øgede behov, der rent patientmæssigt er derude. Og selv om man fra regeringens side siger, at der er tilført flere ressourcer, så er der altså et meget, meget tydeligt misforhold mellem de tildelte ressourcer og det aktuelle behov, der er derude.

Jeg vil spørge statsministeren, hvordan statsministeren selv ville have det med at være medarbejder på en medicinsk afdeling, hvor man kan sige der er kapacitetsproblemer – der er ikke plads til patienterne? Hvor bliver de nye sygehuse af? Statsministeren har tidligere sagt i valgkampen, at om 10 år ville halvdelen af alle danske sygehuse være blevet fornyet. Jeg husker også, at statsministeren sagde, at de ville være af meget høj kvalitet og blevet fornyet med rigtig mange enestuer. Der er et misforhold.

Jeg synes, at ambitionen i forhold til det, der bliver signaleret fra regeringens side i øjeblikket på sundhedsområdet og i særdeleshed på det medicinske område, står i meget stor og skærende kontrast til det, der er forholdet for patienter, pårørende og i høj grad det personale, som statsministeren taler så meget om at vi mangler. Hvordan skal man i det offentlige sundhedsvæsen dog kunne holde på personalet, når personalet tilbydes de forhold, der er på Aalborg Sygehus, og som jeg har skitseret her i dag?

Jeg synes, regeringen står over for et meget stort problem her, og at den burde handle meget resolut.

Kl. 13:40

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Så er det statsministeren for at svare på det sidste spørgsmål.

Kl. 13:40

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):
Det gør vi også. Nu spørger hr. Flemming Møller Mortensen om sygehusinvesteringerne, og jeg kan sige, at regeringen jo er i fuld gang med sygehusplanen, som bliver forberedt i regionerne. Regeringen vil stille pengene til rådighed, og planen vil blive offentliggjort inden for ganske få uger. Pengene er til stede, men hr. Flemming Møller Mortensen må jo også give mig ret i, at man altså ikke bygger et sygehus fra den ene dag til den næste. Regeringen har handlet – handlet resolut – har forhandlet med regionerne, har stillet pengene til rådighed, og processen kører. Og de to udfordringer, vi har, er at sikre mere arbejdskraft og sikre bedre lokaleforhold på sygehusene, og regeringen er i fuld gang med begge dele.

Kl. 13:41

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Tak til hr. Flemming Møller Mortensen.

Næste spørger er hr. Morten Messerschmidt.

Kl. 13:41

Kl. 13:43

Spm. nr. US 48**Morten Messerschmidt (DF):**

Tak, formand. Det er godt at vide, at statsministeren har så godt styr på sundhedspolitikken her i landet. Det nærer jeg stor tillid til og føler stor tryghed ved. Et område, hvor jeg dog ikke nærer samme tillid og føler samme tryghed – det vil næppe komme bag på statsministeren – er regeringens EU-politik. En tanke strejfedede mig i går, da jeg på internettet overværede statsministerens pressemøde, idet statsministeren her, allerede inden Skattekommissionen er kommet med sine anbefalinger, kunne konkludere, at hele den her sag om differentieret moms var en dårlig idé, at det havde man undersøgt, og at der ingen grund var til at gå videre med det.

Jeg skal ikke modsige statsministeren, for i al beskedenhed er det et område, jeg ikke ved meget om, men den udmelding fik mig til at fatte en smule håb, idet det jo kunne være, at statsministeren, når statsministeren på det område er i stand til at træffe en forhåndsdiskonteret beslutning, allerede inden han får afgørelsen eller rapporten fra kommissionen, også i dag ville være i stand til at løfte sløret for, hvilke planer statsministeren ligger inde med for afviklingen af kronen.

Det er jo sådan, at statsministeren har bedt om at få en høring til belysning af de fordele og – for os især – ulemper, der måtte være ved at afskaffe kronen og gå over til at bruge euro. Jeg synes, at det på alle måder vil være rigtigt, om statsministeren i dag, her i begyndelsen af det nye år, kunne uddybe, hvordan han tænker sig at de dele af regeringsprogrammet, som netop handler om, at man skal afskaffe kronen, skal udmøntes her i den kommende tid i det nye år.

Det var jo en markant anderledes nytårstale, statsministeren holdt i år, i forhold til sidste år, når man tænker på EU-dagsordenen. For et år siden handlede den om, at alle forbeholdene skulle væk, og nu skulle Danmark være fuldgyldigt medlem af EU, og det var nærmest en klinisk rensning, vi så i den seneste nytårstale. Det kvitterer jeg gerne for, men jeg må sige, at jeg har svært ved at tro, at det er helt oprigtigt, at man fuldstændig har opgivet alle sine planer om at afvikle kronen, og derfor vil jeg gerne høre, hvilke overvejelser statsministeren gør sig.

Kl. 13:43

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Statsministeren.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg kan med det samme bekræfte over for hr. Morten Messerschmidt, at jeg ikke har ændret standpunkt. Mit standpunkt er det samme, som det hele tiden har været, nemlig at det skader Danmark og danske interesser at have undtagelserne fra EU-samarbejdet.

Lad os nu holde os til euroen. Det koster Danmark økonomisk at stå uden for eurosamarbejdet, fordi vi betaler en overrente. Det rammer alle med egen bolig, det rammer virksomheder, det er skadeligt for konkurrenceevnen, så økonomisk er der en klar omkostning ved at stå uden for eurosamarbejdet. Men det, der faktisk er endnu vigtigere for mig, er, at det også koster os politisk, fordi vi er sat uden for politisk indflydelse. Vi så det tydeligt her for nogle uger siden, da eurolandene holdt et topmøde for at træffe vigtige beslutninger om håndteringen af den finansielle krise. Det var beslutninger, der også vedrører Danmark, men vi er ikke med til at træffe beslutningerne.

Det er det, der skader Danmark økonomisk og politisk, og derfor er det min klare opfattelse, at det ville være en fordel for Danmark og for varetagelsen af danske interesser, om vi kom med i eurosamarbejdet. Det har jeg ment hidtil, og det mener jeg stadig væk.

Kl. 13:44

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Morten Messerschmidt.

Kl. 13:44

Morten Messerschmidt (DF):

Jeg vil sige, at det overrasker mig en lille smule, at statsministeren kaster sig ud i et forsvar for de økonomiske fordele. Man har jo nærmest siden den seneste socialdemokratiske finansministers forsøg på det resolveret og anerkendt fra jasi-den, at de økonomiske fordele nærmest ikke er eksisterende. Derfor undrer det mig en lille smule, særlig når man ser på, hvor katastrofalt arbejdsløsheden, væksten, inflationen osv. udvikler sig i eurozonen i forhold til ikke bare Danmark, men sandelig også i forhold til Storbritannien og Sverige, som jo også blandt EU 15-landene står uden for eurosamarbejdet.

Det, jeg synes er interessant, er: Hvad er egentlig regeringens planer? Vi ved godt, at regeringen gerne vil indføre euroen, det har regeringen jo ønsket siden 2001, men det, der kunne være interessant at høre, er, hvilke aktuelle planer man har. Jeg forstår, at man er villig til at honorere partier med at komme med i forskellige

forhandlingsfora, bare for at de kan give en tilkendegivelse om, at de sandelig vil støtte regeringen, når det kommer til eurospørgsmålet. Det er så en handel, som regeringen ligger og laver helt for sig selv, men kunne vi ikke løfte bare en smule af sløret for, hvad planerne er for, hvornår vi skal stemme, og hvilke skuffeplaner statsministeren ligger inde med?

Kl. 13:45

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Statsministeren.

Kl. 13:45

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):
Jo, men det er meget åbent og offentligt, for det er tilkendegivet i regeringsprogrammet. Der står, at regeringen har til hensigt at sætte de danske undtagelser til folkeafstemning i løbet af denne valgperiode. Det er, hvad vi har skrevet, og det er, hvad vi mener, og vi har ikke sat yderligere dato på, men valgperioden varer jo også helt frem til november 2011, så der er masser af tid.

Jeg kunne godt have ønsket mig, at vi havde fået taget fat på sagen, men så længe der er en uafklaret situation omkring Lissabontraktaten, har jeg følt, at det ikke var rimeligt at bede den danske befolkning tage stilling til de danske undtagelser. Nu kommer der forhåbentlig en afklaring af det, og så må vi jo se, men der er altså ikke på nuværende tidspunkt en tidstabel andet end den, som er skitseret i regeringsprogrammet, så det er ikke skuffeplaner, det er fuldstændig åbent. Hr. Morten Messerschmidt kan selv læse om det i regeringsprogrammet, som jeg tror at hr. Morten Messerschmidt godt kender.

Kl. 13:46

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Hr. Morten Messerschmidt.

Kl. 13:46

Morten Messerschmidt (DF):
Kun statsministeren ved, hvornår denne valgperiode slutter. Vi kender selvfølgelig det grundlovsbetingede valgtidspunkt, men statsministeren kan jo træffe beslutningen senere.

Men det, som jeg egentlig godt vil spørge direkte ind til, er: Skal det, statsministeren siger nu, forstås sådan, at regeringen under ingen omstændigheder vil holde en afstemning om euroen, før Lissabontraktaten er trådt i kraft? Altså, der er jo en lang række udestående i øjeblikket. Det tjekkiske formandskab har jo end ikke selv ratificeret, og der er flere lande, som ikke har ratificeret endnu. Skal det, som statsministeren siger nu, forstås sådan, at man ikke i Danmark vil

holde en euroafstemning, før Lissabontraktaten er trådt i kraft?

Kl. 13:47

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Statsministeren.

Kl. 13:47

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):
Nej, hr. Morten Messerschmidt skal ligesom jeg holde sig til, hvad der står i regeringsprogrammet, nemlig at det er regeringens opfattelse, at der bør holdes folkeafstemning i denne valgperiode. Det er så ikke nærmere specificeret, og derfor kan vi heller ikke komme det nærmere i dag.

Foreløbig er der jo tilrettelagt en høring den 22. januar om euroen. Der håber jeg at vi kan få en god debat, og den skal være åben. Det er klart, som hr. Morten Messerschmidt siger, at vi dér både skal have det, der er for, og det, der er imod, og så må vi jo foretage vores afvejninger. Om der så i opfølgningen af det kan blive tale om yderligere aktiviteter, ved jeg ikke, det kan også være op til de politiske partier.

Så jeg synes, det er lidt for tidligt at træffe en beslutning om, hvordan og hvornår en folkeafstemning kan eller bør finde sted.

Kl. 13:48

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Tak til hr. Morten Messerschmidt.

Den næste spørger er hr. Jeppe Kofod.

Kl. 13:48

Spm. nr. US 49

Jeppe Kofod (S):

Jeg vil gerne vende mig til statsministeren om noget meget alvorligt, som jo foregår i Mellemøsten. Jeg skal være den første til at forsvare Israels ret til at svare igen på Hamas' modbydelige terrorraketter, men jeg må også sige, at jeg er lidt rystet over, at den brede enighed, der var i sidste uge i Folketinget efter det hasteindkaldte nævnsmøde, vi havde, er blevet slået i stykker med de udtalelser, som statsministeren kom med i går på sit pressemøde.

Jeg er også lidt rystet over, at der faktisk gik 18 dage, før Danmarks statsminister udtalte sig om konflikten, som jeg tror optager rigtig mange mennesker, der ønsker, at voldshandlingerne skal standse.

Så jeg vil gerne spørge statsministeren, om ikke statsministeren vil bekræfte den linje, der blev lagt i sidste uge af et bredt flertal i Folketinget, inklusive oppositionens opbakning, der

handler om, at der bør indgås våbenhvile nu og her, og at Israels ret til selvforsvar trods Hamas' modbydelige terrorraketter ikke indbefatter retten til at gøre hvad som helst, og at det, der foregår i Gaza nu med landinvasion, bombardementer, mere end 900 civile døde – heraf over 300 børn – og titusinder af mennesker, der er traumatiseret, er ude af proportioner.

Jeg skal bare have statsministeren til at bekræfte det, som var linjen sidste uge, og ikke det, som var linjen på pressemødet i går, hvor statsministeren syntes, at der var en uberettiget kritik af Israel i den her sag.

Kl. 13:50

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Statsministeren.

Kl. 13:50

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg vil gerne slå to ting fast. For det første er det min klare opfattelse, at der fra visse kredse er tale om en uberettiget kritik af Israel. For det andet er der ingen som helst modsætning mellem de udtalelser, jeg kom med på mit pressemøde i går, og den linje, som regeringen har lagt, og som udenrigsministeren så glimrende har præsenteret både over for offentligheden og i Det Udenrigspolitiske Nævn. Udenrigsministeren og jeg er faktisk hele tiden i løbende kontakt om spørgsmålet, og grunden til, at jeg ikke har udtalt mig længe, er, at jeg har været fuldt tilfreds med den linje, som udenrigsministeren har lagt på regeringens vegne.

Jeg vil gerne gøre hr. Jeppe Kofod opmærksom på, at jeg jo faktisk i går gjorde det meget klart, at det er Hamas, der er startet, og at Israel har ret til selvforsvar – det erkender hr. Jeppe Kofod jo også – men jeg sagde også, at Israel i forbindelse med det selvforsvar selvsagt skal holde sig inden for krigens love og internationale regler. Og som hr. Jeppe Kofod forhåbentlig ved, er krigens love og internationale regler jo netop, at magtanvendelsen skal være i overensstemmelse med folkeretlige principper om militær nødvendighed, humanitære hensyn, proportionalitet og sondring mellem militære og civile mål.

Det var jo det, jeg sagde i går, og det er nøjagtig det samme, som udenrigsministeren har sagt både offentligt og i Det Udenrigspolitiske Nævn, så der er ikke en millimeters forskel mellem det, jeg sagde i går, og det, der hele tiden har været regeringens linje.

Kl. 13:51

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Hr. Jeppe Kofod.

Kl. 13:51

Jeppe Kofod (S):

Nu ved jeg ikke, hvad det er for visse kredse, statsministeren refererer til, når han siger, at der har været rettet uberettiget kritik mod Israel, og om de kredse også indbefatter den danske regering. Det må de jo gøre, for jeg kan i hvert fald se her, at den danske udenrigsminister har udtrykt en klar kritik af Israels overdrevne voldsanvendelse i den her sammenhæng. Så når statsministeren referer til visse kredse, må det være en kritik af udenrigsministeren, og det synes jeg i sig selv er helt absurd i en situation, hvor vi bør stå sammen og kræve våbenhvile nu, og hvor der ikke bør være nogen, der taler konflikten op, men at vi tværtimod, som statsministeren er inde på, får afsluttet den her krig, får en våbenhvile i stand og får stoppet såvel Hamasraketterne som landoffensiven og bombardementerne af Gaza.

Derudover vil jeg spørge statsministeren: Når man nu bruger krig som et middel, skyldes det så, at alle andre muligheder var udtømte, da man gik i krig? Er den krig, man indledte, proportional med den trussel, man står over for? Og hvad tror statsministeren bliver resultatet af den her krig – opnår man fred, mindre had, mere fred i Mellemøsten, eller opnår man, som jeg og mange andre desværre frygter, at man styrker de ekstreme kræfter, herunder Hamas?

Kl. 13:52

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Statsministeren.

Kl. 13:52

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Det er jo fuldstændig uacceptabelt, at Hamas indleder en krig – hvis man kan bruge det udtryk – mod Israel ved at sende raketter ind mod Israel og ind over civilbefolkningen i Israel. Det er Hamas, der er startet, og det bliver hr. Jeppe Kofod nødt til at erkende. Det er Hamas, der er startet, og Israel har i henhold til FN-pagten ret til selvforsvar.

Det, som såvel udenrigsministeren som jeg har understreget, er, at Israel i forbindelse med dette selvforsvar selvfølgelig skal holde sig inden for krigens love og internationale regler, og de indbefatter kravet om det, der hedder proportionalitet, altså ikke overdreven magtanvendelse. Det lå i det, jeg sagde i går, og det ligger i det, udenrigsministeren gentagne gange har

svaret. Senest har udenrigsministeren jo givet et svar til Folketinget, hvor han siger:

»Der kan ikke herske tvivl om, at Israel har ret til at forsvare sig mod Hamas' raketangreb. Israel har imidlertid ikke ret til at svare uproportionalt igen, dvs. bruge overdreven magtanvendelse for at nå sine mål.«

Så understreger udenrigsministeren ligesom jeg, at det er dybt foruroligende, at civilbefolkningen i den grad bliver mål. Det er uacceptabelt, at Hamas dækker sig bag civilbefolkningen, og det er selvfølgelig også uacceptabelt, hvis Israel så som svar på det går direkte efter civile mål. Det er bare der, jeg gerne vil have balancen frem, og det er lidt foruroligende, at hr. Jeppe Kofod ikke helt kan se den balance.

Kl. 13:54

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Hr. Jeppe Kofod.

Kl. 13:54

Jeppe Kofod (S):

Det er helt absurd at skulle høre statsministeren sige det her, for jeg indledte faktisk med klart at slå fast, at jeg skal være den første til at forsvare Israels ret til selvforsvar – også med militære midler – mod Hamas' raketter, så jeg ved ikke, hvor statsministeren har fundet den talelinje henne, men det er i hvert fald ikke noget, der har med virkeligheden at gøre.

Jeg synes, at det, der er interessant, for det første er: Er den danske regering enig? Jeg står med en masse citater, der stritter i forskellige retninger. Eksempelvis nævner statsministeren selv proportionalitet. Det begreb fejede statsministeren af på pressemødet i går og sagde, at det var absurd at tale om proportionalitet. Men i dag hører vi statsministeren sige noget helt andet, nemlig at han er enig med sin udenrigsminister, der ikke mener, at det er absurd at tale om proportionalitet. Jeg synes, det bliver mere og mere forvirrende og svært at fastslå, hvad statsministeren egentlig mener i den her sag.

Ja, Israel har ret til selvforsvar mod de modbydelige terrorraketter, herom er vi fuldstændig enige, men vi har vel også en forpligtelse til at finde en fredelig løsning på den her konflikt. Eller tror statsministeren virkelig, at den her konflikt kan løses med militære midler?

Kl. 13:55

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Nu får statsministeren mulighed for at forklare, hvad statsministeren mener.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):
Det fremstår nu ellers meget klart, for jeg brugte i går selv udtrykket på pressemødet og sagde, at jeg syntes, at det hele var ude af proportion.

Altså, det er ikke nok alene med en militær løsning på konflikten i Mellemøsten. Der er på lang sigt kun en forhandlet, holdbar politisk løsning på det her. Men vi er bare nødt til at slå fast, at Hamas er en terrororganisation, Hamas er ude på at ødelægge fredsbestrebelse, og det er formentlig en af grundene til, at Hamas begyndte at sende raketter ind over Israel. Og Israel har i den situation selvklart en ret til selvforsvar.

Et sådant selvforsvar skal holde sig inden for krigens love og internationale regler – det gjorde jeg klart på mit pressemøde i går – og alle, der kender til det, ved, at i det ligger bl.a., at man også skal tage hensyn til civile og undgå civile tab. Derfor er det for mig stærkt beklageligt, og jeg tager selvfølgelig stærkt afstand fra det, når civile bliver draget direkte ind i konflikten, enten ved at Hamas dækker sig bag civile mål, eller ved at Israel bevidst går efter civile mål. Det må vi tage afstand fra lige fuldt, og det er den balance, man hele tiden skal sørge for er der. Det er bare den balance i debatten, jeg hele tiden har efterlyst, og det gjorde jeg senest også i går.

Kl. 13:56

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Tak til hr. Jeppe Kofod.

Den næste spørger er fru Ida Auken – og der er kun tid til to korte spørgsmål efter det her.

Kl. 13:56

Spm. nr. US 50

Ida Auken (SF):

Tak. Nu er vi jo altså kommet ind i 2009, og det er et spændende år, for der skal Danmark være vært for klimatopmødet. Men jeg synes både som medlem af Folketinget og som en del af offentligheden, at det faktisk er meget vanskeligt at finde ud af, hvordan det går med forberedelserne. Altså, vi har selvfølgelig fået et lille problem, fordi man lige skubbede det hele en uge, og det kunne jo godt betyde, at der er fare for, at Klimaministeriet bruger alle sine kræfter på at finde hoteller og konferencetre og busser og alt det her logistiske i stedet for at koncentrere sig om det politiske.

Derfor vil jeg gerne høre statsministeren, om Danmark som vært primært er hotelarrangør og

skal sørge for den gode stemning, eller om Danmark har en konkret idé om, hvad en aftale skal indeholde. Og i så fald: Hvad skal en aftale indeholde?

Kl. 13:57

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Statsministeren.

Kl. 13:57

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):
Vi har en opgave i forbindelse med begge dele. Man kan sandelig sige, at vi har en praktisk opgave i at få konferencen afviklet. Det er ikke os, der har lagt op til, at den skulle udskydes en uge, det er andre, der har gjort det, men vi er fleksible.

Indholdsmæssigt – og det er jo trods alt det, der er det afgørende her – har vi en stor opgave i løbet af 2009 at drive forhandlingerne fremad mod en aftale, der kort fortalt går ud på, at alle verdens lande forpligter sig til i fællesskab at sikre en markant nedbringelse af udledningen af drivhusgasser frem mod år 2050, men også med nogle delmål på vejen frem mod år 2050.

Det bliver en svær opgave. Vi skal have de store udledere som USA og Kina og andre om bord, så det bliver den opgave, der kommer til at tage rigtig mange kræfter i 2009.

Kl. 13:58

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Fru Ida Auken.

Kl. 13:58

Ida Auken (SF):

Jeg vil sige, at jeg ærlig talt har svært ved at se, hvordan man gør, hvis man vil være med til at forme forhandlingerne. For det her med bare at komme med store ord om, at vi skal have en aftale, kan alle jo gøre, det kan alle lande være med til, og det bliver meget, meget fluffy.

Vi ved, at det konkrete er det, der er det svære. Og jeg vil gerne vide, hvad Danmarks strategi er. Hvad gør vi for at forme de internationale forhandlinger, og hvad er vores konkrete mål? Står vi fast på 2-graders-målsætningen? Det vil jeg gerne have svar på. Og hvad er det for nogle løsningsmodeller, det drejer sig om? Jeg synes ærlig talt, at Danmark skylder at være med til at lægge nogle konkrete løsningsmodeller frem, som er til at forhandle om, i stedet for at holde fine skåltaler om, at vi selvfølgelig skal have en aftale på plads. Det er jo sindssygt vigtigt, hvad sådan en aftale kommer til at indeholde. Og det er uigennemskueligt for offentligheden og for Folketinget, hvad den danske regerings strategi er, og hvad det er, man konkret arbejder på. Og

det her er vel ikke noget, der berettiger til hemmelighedskræmmeri i den grad.

Kl. 13:59

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Statsministeren.

Kl. 13:59

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):
Regeringen lægger 2-graders-målsætningen til grund for sin strategi.

Kl. 13:59

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Fru Ida Auken.

Kl. 13:59

Ida Auken (SF):

Godt! 2-graders-målsætningen betyder, at de rigeste lande skal reducere med 25-40 pct. I øjeblikket er der lavet en aftale, der hedder 20 pct., eventuelt 30 pct. Vil statsministeren forklare, hvor resten af reduktionerne i de rige lande skal komme fra? Vil statsministeren forklare, hvad man regner med at udviklingslandene gør? Skal de forholde sig til business as usual? Skal de ned under business as usual? Hvad arbejder man på?

Jeg tror ærlig talt ikke, at statsministeren har nogen strategi. Jeg tror sådan set ikke, at han kan sige helt konkret, hvad der skal til. Og det synes jeg er lidt skræmmende, når man gerne vil lede nogle klimaforhandlinger om under et år.

Kl. 14:00

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Statsministeren.

Kl. 14:00

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):
Det er sådan, at EU har besluttet, at som led i en global aftale vil EU forpligte sig til en nedbringelse på 30 pct. Det ligger inden for rammen på de 25-40 pct.

Kl. 14:00

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Tak til fru Ida Auken.

Hvis fru Mette Gjerskov kan skynde sig at stille sit spørgsmål, tager vi en hurtig runde. Vi skærer lidt af spørgetiden, fru Mette Gjerskov får lige lov til at stille sit spørgsmål til statsministeren, og statsministeren får mulighed for at svare.

Kl. 14:00

Spm. nr. US 51

Mette Gjerskov (S):

Det lyder rigtig godt, tak til formanden. Jeg skal gøre det meget kort.

Mit spørgsmål handler om den meget, meget uheldige situation, der er i Gaza, og den tvivl, der har været siden statsministerens pressemøde i går om den danske position over for Israel. Vi er alle sammen – det tror jeg hele Folketinget er – enige om at fordømme Hamas' raketangreb mod israelerne. Men jeg vil gerne vide, om statsministeren og den danske regering fordømmer de israelske angreb i Gaza.

Kl. 14:01

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Statsministeren.

Kl. 14:01

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):
Vi har opfordret begge parter til øjeblikkelig at stoppe kamphandlingerne og indlede en holdbar våbenhvile. Vi har opfordret begge parter til at sikre, at man kan komme ind og yder humanitær bistand. Vi indtager som dansk regering netop en afbalanceret holdning, for den her sag er ikke sort og hvid; det er som bekendt Hamas, der har startet konflikten. Israel har i henhold til FN-pagten ret til selvforsvar. Dette selvforsvar skal holde sig inden for krigens love og internationale regler. Det er, hvad udenrigsministeren har sagt, og det er, hvad jeg har sagt. Der er ikke skygge af tvivl om det, der er regeringens afbalancerede holdning.

Kl. 14:02

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Tak. Vi vil slutte spørgetimen nu, for tiden er gået, men fru Mette Gjernskov har mulighed for at melde sig som medspørger under et spørgsmål til udenrigsministeren, der så kan svare – for der kommer også et spørgsmål vedrørende Israel og Gaza.

Tak til statsministeren.

Det sidste punkt på dagsordenen er:
2) Besvarelse af oversendte spørgsmål til ministrene (spørgetid).

Kl. 14:02

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Det første spørgsmål er stillet til udenrigsministeren af hr. Mogens Jensen.

Spm. nr. S 636

Kl. 14:02

1) Til udenrigsministeren af:

Mogens Jensen (S):

Vil udenrigsministeren redegøre for, hvad regeringen gør for at påvirke de øvrige europæiske lande til at respektere homoseksuelles rettigheder og forhindre overgreb på homoseksuelle i landene?

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Udenrigsministeren.

Kl. 14:02

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Jeg siger tak for spørgsmålet. Det er et menneskeligt vigtigt spørgsmål, og derfor deltager Danmark aktivt i det internationale arbejde med at sikre landenes respekt for homoseksuelle og deres rettigheder. Senest har Danmark som led i dette arbejde sammen med de øvrige EU-lande været medunderskriver på en erklæring om seksuel orientering og kønsidentitet. Erklæringen, der er underskrevet af 66 lande, blev læst op i FN's Generalforsamling den 18. december. Den indeholder bl.a. en opfordring til landene om at respektere homoseksuelles rettigheder. Erklæringen indeholder også en fordømmelse af menneskerettighedskrænkelser på baggrund af seksuel orientering.

Der er altså enighed blandt EU-landene om, at menneskerettighederne, herunder ikkediskrimination, gælder for alle, naturligvis også homoseksuelle. At kun godt en tredjedel af FN's 192 medlemsstater altså kunne støtte erklæringen, som vi var med i, viser jo desværre, at der fortsat er lang vej for at få alle lande til at respektere homoseksuelle og deres rettigheder, og derfor er det fuldt berettiget, at vi skal arbejde for det, sådan som spørgeren forudsætter.

Erkendelse af problemerne og problemernes omfang er ofte første skridt i retning af en forbedring. Regeringen støtter derfor initiativer, der bidrager til at sætte fokus på den manglende efterlevelse af homoseksuelles rettigheder. Jeg kan bl.a. nævne den grundige rapport, som EU's Agentur for Grundlæggende Rettigheder har udarbejdet i juni måned sidste år, om den juridiske beskyttelse af bl.a. homoseksuelle i EU's 27 medlemslande. Så der er altså fokus på det i EU. Agenturet har tilkendegivet, at rapporten vil blive fulgt op af en rapport med en sociologisk analyse af forholdene for bl.a. homoseksuelle.

I forhold til initiativer, der særligt tager sigte på at påvirke andre europæiske lande, kan jeg oplyse, at Europarådets Ministerkomité sidste år besluttede, at der inden den 30. juni i år – altså i 2009 – skal udarbejdes en anbefaling til medlemsstaterne vedrørende foranstaltninger til fremme af tolerance og bekæmpelse af diskrimination af bl.a. homoseksuelle.

Kl. 14:04

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Hr. Mogens Jensen.

Kl. 14:04

Mogens Jensen (S):

Jeg vil gerne takke udenrigsministeren for svaret. Det var sådan lidt mærkeligt at se, at statsministeren var til stede i salen, for grunden til, at udenrigsministeren er blevet ulejliget hernel i salen både til det her og det næste spørgsmål, er jo, at det er spørgsmål, som statsministeren ikke vil besvare. Der er jeg selvfølgelig glad for, at udenrigsministeren vil gøre det, og jeg er specielt glad for og spændt på, hvad udenrigsministeren vil svare, når han nu om lidt på statsministerens vegne skal svare på tilsvarende spørgsmål. Men jeg er glad for besvarelsen.

Grunden til, at jeg rejser det, er jo, at jeg er en del af Danmarks delegation i Europarådet, og der får vi altså en lang række indberetninger om overgreb på homoseksuelle både i EU-medlemsstater og i ikke-EU-medlemsstater. Derfor synes jeg, det er rimeligt, at vi får et svar fra regeringen på, hvordan regeringen har tænkt sig at håndtere det her spørgsmål.

Jeg vil også godt tage det frem, som ministeren nævnte, nemlig rapporten fra EU's Agentur for Grundlæggende Rettigheder, som kom den 30. juni sidste år, og citere fra en af konklusionerne, som jo er, at det i 9 ud af 27 EU-lande altså stadig væk er sådan, at man kan diskriminere på grund af seksuel orientering, hvilket jo er imod EU's charter om grundlæggende rettigheder.

Jeg vil godt bede udenrigsministeren om at tilkendegive, hvad den danske regering har tænkt sig at gøre for at presse på over for specielt de her ni af EU's medlemsstater, som altså faktisk har skrevet under på, at de vil sikre ikke-diskrimination på baggrund af bl.a. seksuel orientering.

Kl. 14:06

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Udenrigsministeren.

Kl. 14:06

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Jamen det er jo fuldstændig rigtigt, som spørgeren siger, at det ikke er tilfredsstillende. Det er selvfølgelig ikke tilfredsstillende, når man kan opleve det, man kan opleve visse steder i europæiske medlemslande, altså Europarådets medlemslande. I Rusland er det godt nok i hovedstaden, men der er problemer flere steder i provinsen. I Polen er det godt nok – om jeg så må sige – i hovedstaden, men der er problemer rundt omkring i provinsen.

Vi har jo nogle kulturforskelle, som endnu ikke er udjævnet. Der ligger altså en gammel katolsk opfattelse nogle steder, der kan være gamle fordomme andre steder, og det tager tid at udrydde dem. Derfor var det så vigtigt, synes jeg, at alle 27 lande var med i den erklæring, som blev læst op i FN, det vil sige, at alle regeringer nu er enige. Det er jo det første skridt. Det næste skridt er så at få efterlevet dem. Det skal jeg komme ind på i mit næste svar, som jeg er glad for at hr. Mogens Jensen glæder sig til. Der vil jeg komme lidt ind på nogle lidt praktiske ting, som vi gør i nogle af de ni lande.

Vi vil selvfølgelig også som regering holde øje med det i Europarådets Ministerkomité. Vi vil selvfølgelig – og det er det, EU kan – holde øje med det i EU's Agentur for Grundlæggende Rettigheder, når det kommer med dets kritik af landene, også de enkelte lande.

Kl. 14:07

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Hr. Mogens Jensen.

Kl. 14:07

Mogens Jensen (S):

Nu nævner udenrigsministeren et par lande som eksempel, og blandt de eksempler, vi har set i nogle af landene, er f.eks. i Polen for et par år tilbage, hvor man forsøgte at indføre en lovgivning, hvorefter det skulle være umuligt for homoseksuelle lærere at blive ansat til at undervise i skolerne.

De indberetninger, vi får i Europarådet, handler meget om overgreb i forbindelse med demonstrationer og myndighedernes nedlæggelse af forbud mod, at homoseksuelle kan afholde forskellige manifestationer og demonstrationer, og det er selvfølgelig et angreb på forsamlingsfriheden og ytringsfriheden i de pågældende lande.

Her er der altså tale om sådan helt grundlæggende frihedsrettigheder, som Danmark jo skal gå forrest for at støtte. Så jeg er glad for, at mini-

steren tilkendegiver, at regeringen vil følge sagen op. Men et af problemerne her er også manglende registrering af de her overgreb.

Kan man forestille sig, at regeringen også vil arbejde for, at vi får en registrering af de her forskellige overgreb, så vi får et bedre overblik over situationen?

Kl. 14:08

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Udenrigsministeren.

Kl. 14:08

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Det er jo nok svært for Danmark at sætte sig til at lave en registrering af, hvad der foregår i andre lande. Jeg synes jo, at Agenturet for Grundlæggende Rettigheder burde levere den, og det kan man også opfordre dem til, for jeg synes da, at spørgsmålet er relevant, at synspunktet er relevant. For kun ved at få det frem i lyset kan man få befolkninger til at skamme sig over deres optræden – altså de befolkningsgrupper, som foretager den umenneskelige handling at forhindre homoseksuelle i at have et normalt liv, sådan som de har krav på som alle andre.

Hvad angår den historie med lærerne, blev den aldrig realiseret, så vidt jeg har forstået. Men her gælder der igen det her med de gamle fordomme, som skal udryddes. Og derfor synes jeg, at hr. Mogens Jensens forslag om at få det mere frem i lyset er et udmærket forslag.

Jeg skal stadig væk vende tilbage til nogle praktiske ting, vi gør, ved det næste spørgsmål. Det glæder jeg mig til at fortælle om.

Kl. 14:09

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Hr. Mogens Jensen.

Kl. 14:09

Mogens Jensen (S):

Jeg er glad for, at udenrigsministeren viser den her imødekommenhed, og jeg tror jo også, at vi i det danske Folketing grundlæggende er fuldstændig enige om de her ting.

Men jeg vil godt spørge til lige præcis det forhold, at ministeren nævner, at alle 27 EU-lande var enige om FN-resolutionen. Nu står man jo faktisk over for at skulle behandle et EU-direktiv om antidiskrimination – Kommissionen har her for kort tid siden fremlagt et direktivforslag – hvor der jo er diskussioner om, hvorvidt det skal være et såkaldt bredt direktiv, som også indbefatter, at man ikke må diskriminere på grund af seksuel orientering.

Jeg vil godt høre, om udenrigsministeren ikke også synes, at det ligger helt i forlængelse af de

27 landes tilslutning til FN-resolutionen, at man selvfølgelig laver et antidiskriminationsdirektiv i EU, der indbefatter hele pakken, om man så må sige, altså også inkluderer, at man ikke må diskriminere på baggrund af seksuel orientering.

Kl. 14:10

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Udenrigsministeren.

Kl. 14:10

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Jeg mener faktisk, det er en vedtaget position i EU; ellers må jeg læse lidt bedre på lektionen. Jeg mener faktisk, det er en fælles holdning, vi har i EU, at man ikke må diskriminere svarende til antidiskriminationsparagraffen i den danske lovgivning. Så det mener jeg at man er fælles om.

Men det, hr. Mogens Jensen måske tænker på, er ligebehandlingsdirektivet, som er under udarbejdelse. Danmark går ind for det principielt, men vi har arbejdet med f.eks. alderskriteriet. Ligebehandling betyder pludselig, at der ikke må gives specielle rabatter til pensionister, for så bliver de ikke ligebehandlet med andre. Altså, vi skal ikke pludselig have en negativ udvikling i kraft af et ligebehandlingsdirektiv, så vi ikke kan lave en særlig handling for nogle grupper i samfundet. Det er en af de ting, vi er betænkelige ved; det er ikke det med de homoseksuelle. Der er andre ting i ligebehandlingsdirektivet, som vi er betænkelige ved, ligesom den danske handi-cappolitik måske også kan blive negativt påvirket af direktivet.

Så principielt er vi jo for ligebehandling, men vi vil ikke være i den situation, at vi ikke kan foretage målrettede handlinger for f.eks. vores pensionister, fordi de skal ligebehandles med alle andre og derved mister nogle fordele. Det er jo en anden historie, men det var for at forklare, hvorfor vi er tøvende over for direktivet.

Kl. 14:11

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Tak. Det var slut på spørgsmål 1.

Næste spørgsmål er ligeledes stillet til udenrigsministeren af hr. Mogens Jensen.

Kl. 14:12

Spm. nr. S 637

2) Til udenrigsministeren af:

Mogens Jensen (S):

Vil udenrigsministeren redegøre for, om statsministeren i møder med relevante regeringsledere vil påtale de uacceptable overgreb mod homo-

seksuelle, som desværre finder sted i en række østeuropæiske lande som f.eks. Rusland, Polen, Letland og Litauen, jf. indberetninger til Europarådet?

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Udenrigsministeren.

Kl. 14:12

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Jeg skal gerne besvare hr. Mogens Jensens spørgsmål, men jeg kan ikke svare på, hvad statsministeren vil tage op på sine møder med andre regeringsledere. Det må man spørge statsministeren om.

Regeringen er opmærksom på muligheden for at påtale menneskerettighedskrænkelser, når der er anledning til det, og det er statsministeren selvsagt også, da han er regeringens leder. Dette sker både i multilaterale sammenhænge – dem var vi inde på lige før – og det sker også i vores bilaterale kontakter med andre lande. Disse initiativer over for andre lande skal ses i sammenhæng med en konkret vurdering af situationen, og jeg vil godt give nogle eksempler på, hvad Udenrigsministeriet har gjort.

I Letland har der været konfrontationer i forbindelse med afholdelse af de årlige gay pride-parader. Den danske ambassadør i Riga rejste bl.a. dette spørgsmål over for den daværende lettiske premierminister i 2006, og det skete selvfølgelig på mine og regeringens vegne. I 2008 deltog ambassadøren i gay pride-paraden og holdt i den forbindelse en meget værdsat tale og markerede altså også, at Danmark mener, at den frihed skal være til stede.

Jeg ved, at homoseksuelle interesseorganisationer er fuldt ud opmærksomme på denne indsats, og de har ved flere lejligheder givet udtryk for taknemlighed for Danmarks høje profil i kampen for homoseksuelles rettigheder, også i andre lande.

I Litauen har Danmark også haft og har fortsat en høj profil. Her har der også været problemer, og derfor deltog den danske ambassadør i Vilnius f.eks. i 2007 i en konference afholdt af den europæiske afdeling af den internationale forening for bøsser og lesbiske. Vi støttede faktisk den konference finansielt.

Vi gør også noget gennem EU. EU's repræsentanter udtrykte i efteråret som led i menneskerettighedsdialogen med Rusland bekymring over Moskvamyndighedernes forbud mod afholdelse af gay pride-demonstrationerne, så her

har vi altså sammen med EU protesteret mod Ruslands behandling af homoseksuelle.

Kl. 14:14

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Hr. Mogens Jensen.

Kl. 14:14

Mogens Jensen (S):

Jeg vil sige, at jeg er meget glad for udenrigsministerens konkrete eksempler på, at de danske repræsentationer og ambassadører rent faktisk reagerer og spiller en rolle, når menneskerettigheder bliver undertrykt i nogle af de lande, som vi arbejder tæt sammen med.

Jeg håber, at listen over initiativer kan udvides i de kommende år, for med den nye flok af lande, vi har fået ind i i hvert fald i EU-fællesskabet og også som samarbejdspartnere i Europarådet, hvor der jo er 47 lande, synes jeg, det er helt afgørende, at Danmark må være i forreste front i kampen for de helt fundamentale menneskerettigheder for alle mennesker. Men jeg er glad for, at ministeren kan nævne de eksempler, og jeg håber – og vil også spørge ministeren, om det er tilfældet – at det er en indsats, Danmark vil forstærke i de lande, hvor det her eskaleres i disse år.

Med hensyn til det konkrete spørgsmål må jeg jo sige, at jeg godt kan forstå, at udenrigsministeren ikke kan svare på, hvad statsministeren skal gøre på sine møder. Men derfor er det også højst besynderligt, at jeg nu gentagne gange har forsøgt at få statsministeren til at svare på, hvad statsministeren vil gøre – om han vil påtale det over for de statsledere, han møder, når der er det problem. Det synes jeg man også bør gøre som statsminister, hvis man vil kæmpe for menneskerettighederne og fastholde en høj profil fra Danmarks side på dette område, og det er mildt talt besynderligt, at man hverken på skrift, i et samråd eller i Folketingssalen kan få statsministeren til at svare på de spørgsmål, men at han sender udenrigsministeren, som så må sige, at det spørgsmål kan han ikke svare på, for det skal statsministeren svare på.

Jeg vil godt have et godt råd af udenrigsministeren: Hvad skal jeg gøre, når udenrigsministeren siger til mig, at jeg skal spørge statsministeren, men statsministeren ikke vil svare på mit spørgsmål?

Kl. 14:16

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Udenrigsministeren.

Kl. 14:16

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Det er jo et svært spørgsmål. Når det drejer sig om, hvad vi vil gøre i forhold til andre lande, så er det en udmærket idé at spørge udenrigsministeren, og jeg kommer også gerne og svarer.

Om man skal tage det op konkret, afhænger jo af, hvordan situationen har udviklet sig. Når jeg nævnte de eksempler med Letland og Litauen, er det jo, fordi vi er tilfredse med det, ambassadørerne gør der. Jeg synes, det er en meget tydelig manifestation, ambassadørerne har leveret der. Vedrørende om der er behov for en tydeligere manifestation, vil jeg sige, at det bliver svært i forbindelse med Rusland, men der har EU så taget det op, og der tror jeg, at EU står stærkere, end Danmark gør, i dialogen med Rusland, hvis man skal påvirke det. Derfor tog EU det også op, og vi er jo med til at lave dagsordenen og forme holdningen i EU.

Vedrørende Polen vil jeg sige, at der trods alt har været det gennembrud, at der har været parade i Warszawa, så det er ude i nogle af de fjerne landdistrikter, problemerne er. Det er klart, at jeg vil være opmærksom på det i den fornødne dialog med den polske udenrigsminister.

Kl. 14:17

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Mogens Jensen.

Kl. 14:17

Mogens Jensen (S):

Tak. Jeg har et klart billede af, at i forhold til Letland og Litauen har vores ambassadører gjort et rigtig godt stykke arbejde, og man kan også sige, at det jo er nogle af de nærmeste naboer.

Det, jeg spørger udenrigsministeren om, er, om man i nogle af de andre lande, hvor det her er et problem, kunne forestille sig en lige så synlig reaktion, som ambassadørerne har udvist i henholdsvis Letland og Litauen. Nu fortalte ministeren, at man oven i købet økonomisk har støttet en konference – jeg tror, det var i Litauen. Kunne man forestille sig, at man altså også intensiverede den type initiativer i nogle af de andre lande? Jeg vil jo gerne sige, at i Polen har det jo ikke kun handlet om, at nogle mennesker ude i landdistrikterne har svært ved at forstå det her med homoseksualitet, på regeringsplan og på alderhøjeste niveau er der ministre, som udtaler sig meget negativt om homoseksuelle og faktisk har ønsket at overtræde menneskerettighederne på en række punkter. Så det er altså noget, der skal tales om på højeste niveau, også på ministerniveau, når man får mulighed for det.

Kl. 14:18

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Udenrigsministeren.

Kl. 14:18

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Det er jeg jo enig i. Jeg kan også til almindelig orientering – hr. Mogens Jensen ved det sikkert, men der er jo forhåbentlig også nogle, der hører på det, vi siger – sige, at EU's Agentur for Grundlæggende Rettigheder jo allerede har påpeget, at netop tre af de fire lande, som hr. Mogens Jensen nævner i sit spørgsmål, nemlig Polen, Letland og Litauen, ikke fuldt ud lever op til alle EU-reglerne på området. Det er jo så det, vi skal holde øje med og foreholde dem, så det bliver bedre.

Der er ikke tvivl om, at regeringerne efterhånden alle steder har den rigtige indstilling, for ellers var de heller ikke med i den erklæring, der blev læst op i FN, men vi skal selvfølgelig have den indstilling til at bide sig fast, således at det bliver sværere og sværere at handle imod den, som eksemplet var med skolelærerne. Det blev så aldrig realiseret, men at tanken kunne være der, var jo ikke særlig godt.

Kl. 14:19

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Mogens Jensen.

Kl. 14:19

Mogens Jensen (S):

Det er klart, at jeg er optaget af det her spørgsmål og prøver at få regeringen til at handle. Vi kan gøre noget hver især. Nu sidder jeg i Europaradet sammen med gode kolleger og forsøger at presse på der over for landene ved at stille spørgsmål til regeringerne og udvise opmærksomhed og kritisere, når man overtræder det, som jeg opfatter som fundamentale menneskerettigheder. Jeg synes ikke helt, at udenrigsministeren svarer på, om man kunne forestille sig, at der gøres en stærkere indsats, altså noget a la det, man nu har gjort i Letland og Litauen, hvor man beder ambassadørrepræsentationerne i de her lande om at gå lidt stærkere ind i sagen. Kunne man forestille sig det?

Så vil jeg jo afslutningsvis sige, at jeg fortsat finder det dybt mærkeligt, at jeg ikke kan få statsministerens svar på, om den her grundlæggende overtrædelse af menneskerettigheder er en problemstilling, han vil rejse over for de statsledere, han måtte møde på sin vej. Jeg kan godt forstå, at udenrigsministeren ikke kan svare på det, men jeg er dybt forundret over, at jeg ikke kan få statsministerens svar på det.

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Udenrigsministeren.

Kl. 14:20

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Udenrigsministeren.

Kl. 14:22

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):
Det har jeg for så vidt svaret på, for det drejer sig jo om forhold til andre lande, og der er det en udmærket idé at spørge udenrigsministeren. Det har jo altid været sådan med alle de spørgsmåls, hvor man tit i spørgetiden har ønsket, at statsministeren skulle love det ene og det andet i sine bilaterale møder. Det er meget, meget svært at love, at det ene eller andet emne kommer på i forbindelse med tilrettelæggelse af bilaterale statsministermøder. Der er jo to parter, der lægger den dagsorden, og det må også vurderes, hvilke storpolitiske emner der er, som man skal have set på. I dag ville man jo, hvis man havde et bilateralt møde med et andet land, have Gaza på kalenderen, men det ville man ikke have haft for et halvt år siden. Så det er lidt svært sådan at stå og sige, at det vil man, for det må jo også afhænge af den givne situation.

Kl. 14:20

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):
Udviklingen i Gaza og i det sydlige Israel gennem den seneste periode er dybt foruroligende. Situationen udvikler sig fra det ene øjeblik til det næste, så længe der ikke er trådt en effektiv våbenhvile i kraft, og det er der jo ikke. Det gælder både på den militære front og for civilbefolkningen i hele området, som er stærkt berørt af kamphandlingerne. De omfattende civile tab, de mange sårede civile og den særdeles vanskelige humanitære situation for befolkningen i Gaza er alvorlig. Lad mig som grundlag for debatten præcisere, hvordan den tragiske udvikling er kommet så langt.

Hamas ønskede med virkning fra den 19. december ikke længere våbenhvile med Israel, og i dagene derefter indledte Hamas et raketbombardement mod det sydlige Israel, som i intensitet overgik tidligere angreb. Nogle dage blev op mod hundrede raketter sendt mod civile mål i et stort område i det sydlige Israel. Efter nogle dages overvejelse besluttede den israelske regering sig for at reagere på disse angreb og indledte et luftangreb den 27. december.

Som vi ved, har der siden fundet en lang række kamphandlinger sted med omfattende civile tab i form af omkomne og tilskadekomne til følge. Ansvaret for dette ligger hos Hamas. Det kan der ikke herske tvivl om. Israel har ret til at forsvare sig mod Hamas' raketangreb, det er vist egentlig alle enige om. Men det er dybt foruroligende, at kamphandlingerne i Gaza altså i så vid udstrækning rammer civilbefolkningen, hvad jeg jo også kan se i en af aviserne i dag at Israels ambassadør i Danmark dybt beklager.

Men det er også fuldstændig uacceptabelt, at Hamas anvender civilbefolkningen som bombeskjold og for øjeblikket ifølge den seneste indberetning, jeg har set, forhindrer civile i at komme væk fra kampområderne og over til de områder, som Israel er færdig med at arbejde med, således at de ikke kan komme ud af den farlige fælde. Det kan man ikke have sympati med.

Kl. 14:22

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Tak til hr. Mogens Jensen.

Næste spørgsmål er stillet til udenrigsministeren af hr. Frank Aaen.

Kl. 14:22

Spm. nr. S 876

3) Til udenrigsministeren af:
Frank Aaen (EL):

Hvilke konsekvenser mener udenrigsministeren at det brutale angreb på Gaza og den fortsatte blokade og besættelse bør have for Israel?

Det kan heller ikke accepteres, at ambulancer og skoler bliver bombemål, og derfor har vi også kaldt den israelske ambassadør op i Udenrigsministeriet for at påtale, at man har ramt ambulancer og skoler. Nu gælder det om at få stabiliseret situationen, både humanitært og politisk, og hurtigst muligt komme i gang med den politisk-diplomatiske indsats, for det korte af det

lange er, at det kun er en tostatsløsning, som kan bringe ro, men samtidig er det også den løsning, Hamas er imod.

Kl. 14:24

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Frank Aaen.

Kl. 14:24

Frank Aaen (EL):

Nu var spørgsmålet jo, om det skulle have konsekvenser for Israel, at man bomber løs, som man gør. Vi ser jo hver aften billederne i tv, som gør os alle sammen kede af det, og som er frygtelige, og der er jo ingen tvivl om, hvem der bærer de største lidelser i den konflikt, der er i gang.

Når udenrigsministeren siger, at det er Hamas, der har skylden og brød våbenhvilen, så er det jo ikke rigtigt. Det, der var tilfældet, var, at Israel skulle have ophævet blokaden af Gazastriben, den blokade, som gør, at Gaza er udnævnt til at være verdens største fængsel. Det var Israel, der indledte de første angreb ind i Gazastriben under våbenhvilen, og derfor er det helt at stille tingene på hovedet at sige, at det er Hamas' skyld. Og derfor kan vi jo ikke nøjes med ord, vi kan jo ikke nøjes med bare at sige, at nu må Israel lade være med at bombe så meget, Israel må bombe lidt mindre. De har jo alligevel bombet i årevis. De er jo fortsat i 60 år på trods af protester fra verdenssamfundet.

Kan jeg derfor ikke få svar på det spørgsmål, der er stillet, nemlig: Hvilke konsekvenser skal det have for Israel, at man har siddet alle henstillinger om at få gang i fred og en tostatsløsning overhørig i 60 år? Skal det ikke have konsekvens?

Kl. 14:26

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Udenrigsministeren.

Kl. 14:26

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Der er jo ikke nogen her i Folketinget, der er i tvivl om, at den danske regering har arbejdet meget ihærdigt for, at der skulle komme en tostatsløsning, som kunne skabe fred i området, give palæstinenserne den stat, de skal have, og give Israel den tryghed, de skal have. Jeg tror, at vi har arbejdet meget kraftigt for det.

Det, vi konstaterer, er, at Hamas ikke ønsker den situation, for Hamas ønsker i virkeligheden slet ikke Israels eksistens. Det vil sige, at Hamas og Iran har den samme politik, og det er jo tilsyneladende også fra Iran, at våbnene kommer. Derfor har Danmark og Holland stillet forslag

om, at vi kan være med til at monitorere grænsen mellem Egypten og Gaza, således at Israel kan være tryk ved, at der ikke kommer våben ind, og at tunnelerne bliver elimineret. Israel ønsker at eliminere tunnelerne og ønsker at eliminere raketmulighederne, så trækker de sig ud. Hvis ikke man vil eliminere tunnelerne, og hvis ikke man vil eliminere raketmulighederne, er det, fordi man fortsat vil have krig.

Hvad er det, Hamas foreslår nu? En kort våbenhvile – ikke den, som FN foreslår, men en kort våbenhvile – og blokaden ophævet. Jamen de vil bare have alt og så fortsætte som før, men de *må* gå ind på den samme politik, som den palæstinensiske autoritet har og PLO, har, og det er altså at få en tostatsløsning. Hamas' politik er direkte destruktiv, og derfor ville det have været mærkeligt at lave konsekvenser for Israel, samtidig med at vi betalte en masse penge til Gaza. Det ville jo være en mærkelig uholdbar politik: at give penge til Gaza og straf til Israel.

Kl. 14:27

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Frank Aaen.

Kl. 14:27

Frank Aaen (EL):

Der er jo kun ét land i området, der har nøglen til at få vendt den her skrækelige udvikling til en fredsudvikling, og det er Israel. Det er Israel, der er den stærke magt. Det er Israel, der bruger sin stærke magt hæmningsløst og forskrækeligt: fosforbomber, bomber med en enorm sprængkraft, som koster ulidelige lidelser for befolkningen i Gazastriben. Og det er jo Israel, der har muligheden for at sige: Nu laver vi en våbenhvile, nu trækker vi os ud fra de besatte områder, nu starter vi en fredsproces, vi ophæver blokaden af Gazastriben. Det er jo det, der skal til, for at den palæstinensiske befolkning kan få en tro på, at der kan komme en fredsproces i stedet for krig, og det er derfor, man er nødt til at sige til Israel: I har ikke gjort det, I skal for at få en god udvikling i gang, og derfor må det her få konsekvenser. Vi kan ikke bare se på, at I bomber en civilbefolkning på den måde, som det sker i øjeblikket.

Kl. 14:28

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Udenrigsministeren.

Kl. 14:28

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Jamen det er en væsentlig debat, og jeg er glad for, at vi har den, og at vi også i offentligheden kan føre den debat, der skal føres om det her.

Der er meget, meget svære situationer. Der opstår situationer, skabes situationer og udlægges situationer. Det var jo det, vi oplevede med det foregående spørgsmål, som jeg ikke fik svar på, nemlig at Israel startede med at angribe ind i Gaza, før våbenhvilen var slut. Det er korrekt. Der blev inden for 250 m fra grænsen gravet et hul, der skulle bruges til en tunnel – man måtte ikke komme inden for 250 m, man måtte ikke komme inden for 500 m, det var aftalen – hvis formål var at få fat i en israelsk soldat, få ham ned i tunnelen og væk. Der er ikke noget at sige til, at man gik ind for at stoppe det. Der var jo også meget kamp om det, hvilket virkelig viste, hvor ivrig Hamas var efter at få lavet den slags tunneler tæt op ad Israel for at bortføre soldater.

Det blev sagt, at Israel har nøglen til fred. Nej, Israel har ikke nøglen til fred, for så havde vi fred. Iran og Hamas ønsker ikke Israels eksistens, så derfor kan Israel ikke få fred, og det er derfor, vi arbejder så ihærdigt på en tostatsløsning og at støtte Vestbredden.

Her har hr. Frank Aaen en pointe, som jeg er enig med hr. Frank Aaen i, nemlig at Israel skulle – og det har jeg sagt mange gange, også i Israel – have gjort meget mere for at få forbedret vilkårene på Vestbredden, så det, jeg kalder fredssporet, fredslinjen, som de står for på Vestbredden, virkelig havde givet point. Det ville have gjort det meget lettere så også at kunne vende stemningen, når man fik en fredsaftale i Gaza. Der mener jeg at Israel har fejlet, og jeg mener selvfølgelig også, at overdreven magt ikke må anvendes, og derfor reagerede vi jo også, når ambulancer og skoler blev ramt. Men jeg kan ikke sige, at det er Israels skyld, og at Israel har nøglen, for det er ikke tilfældet.

Kl. 14:30

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Så har fru Pernille Frahm meldt sig som medspørger.

Kl. 14:30

Pernille Frahm (SF):

Jeg skal nok lade være med at rode i papirerne, der ligger her.

Det er, som om spørgsmålet pludselig får to retninger, en retning, der handler om, hvem der har ansvaret, og en retning, der handler om, hvorvidt det skal have nogle konsekvenser. Jeg kan se, at det spørgsmål, hr. Frank Aaen har stillet, egentlig er, om det skal have nogle konsekvenser, men i stedet for svarer ministeren på,

hvem der har ansvaret. Så lad mig blive lidt ved det i første omgang.

Hvor mange raketangreb på Israel har Hamas taget ansvaret for i perioden, siden aftalen om våbenhvilen blev indgået den 19. juni og frem til den 5. november? Hvor mange raketangreb tog Hamas ansvaret for i den periode, og hvor mange var der i øvrigt?

Kl. 14:31

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak, så er det ministeren.

Kl. 14:31

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Jeg vil sige til fru Pernille Frahm, at hvis man har sådan nogle spørgsmål om, hvor mange raketter der var osv., så må man selv slå det op. Det er da ikke noget at ryge ned i Folketingssalen for at spørge mig om, for det kan jo slås op.

Pointen er formentlig den, at fru Pernille Frahm vil sige, at våbenhvilen holdt frem til den skudveksling, der var omkring det hul, jeg netop fortalte om, og som havde til formål at bortføre israelske soldater. Men det er jo ikke særlig interessant. Det interessante er, at man fra den 19. december begyndte at smide raketter ind og ikke ville forlænge våbenhvilen, som Israel ønskede.

Det er heller ikke rigtigt, vil jeg sige til fru Pernille Frahm, at jeg taler om ansvar i stedet for at tale om konsekvenser. Jamen det må da hænge sammen. Jeg kan da ikke tale om alvorlige konsekvenser over for Israel, når Hamas har ansvaret. Det ville da være mærkeligt. Og det er der jo svaret på. Jeg svarede faktisk rent konkret på det. Jeg vil da ikke med den ene hånd sende 200 mio. kr. om året ned til palæstinenserne, hvoraf mange af dem går til Gaza – vi har netop sendt 20 mio. kr. af sted til Gaza og sender flere – og så med den anden hånd stikke Israel en lussing. Det har vi gjort ved at sige, at det skal være proportionalt, det skal være i overensstemmelse med folkeretten, og vi har også derfor kaldt den israelske ambassadør ind. Og det er en konsekvens.

Men konsekvenser i retning af handelssanktioner og boykot og straffeaktioner ville jo være temmelig absurde. Israel får raketter i hovedet og agerer på det. Så sker der for mange civile tab, og der synes jeg også at man skal være opmærksom på – og der kunne jeg bare henvise til, når nu fru Pernille Frahm ... (afbrydes af den fg. formand, fordi tiden er udløbet) ... så tager jeg det i det næste svar, jeg har det her.

Kl. 14:33

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Så er det fru Pernille Frahm for endnu et spørgsmål.

Kl. 14:33

Pernille Frahm (SF):

Jamen jeg er sikker på, at udenrigsministeren er godt forberedt, og det er ganske godt. For sandheden er, at Hamas ikke har taget ansvar for et eneste raketangreb, siden de lavede aftalen med Israel, og indtil Israel angreb Gaza og dræbte seks palæstinensere den 4. november. Dagen efter kom der et svar, og dagen efter tog Hamas ansvar for 35, tror jeg det var, raketaffyringer ind i Israel. Så når vi taler om, hvem der brød våbenhvilen, synes jeg bare nogle gange, det er en smule unuanceret, nu hvor vi snakker om, at vi ønsker nuancer.

Der er to sider af den sag også, og det synes jeg egentlig det danske Udenrigsministerium også bør lægge sig på sinde, ligesom f.eks. det svenske og det norske udenrigsministerium har gjort, og ligesom f.eks. Ban Ki-moon har gjort i sine beskrivelser af situationen. Han ønsker jo også, at der kommer nogle konsekvenser. Han ønsker, at der sker noget nu, så freden bliver indgået. Vil udenrigsministeren bakke op om Ban Ki-moons udtalelser?

Kl. 14:34

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ministeren.

Kl. 14:34

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Ban Ki-moon og jeg er fuldstændig enige om følgende: Der skal være en våbenhvile; der skal være humanitær adgang; raketangrebene skal standse; våbenleverancer via tunneler skal elimineres; Israel skal trække sig tilbage, og blokaden skal derefter kunne hæves.

Det er faktisk også, hvad der står i sikkerhedsrådsresolutionen, hvor der i § 1 står det der med våbenhvilen, der kan føre til – bemærk det: lead to – israelsk tilbagetrækning. Det vil sige, at Sikkerhedsrådet ikke siger, at der skal ske tilbagetrækning nu, for Israel skal have sikkerhed for, at der ikke kommer raketangreb, og derfor ville Hamas' forslag jo være begyndelsen til en krig.

Så vil jeg godt lige understrege en gang til, at den skærmydsel, der var – desværre med tab – den 4. november, altså var temmelig alvorlig. Når man begynder at grave tunneler for at kunne bortføre soldater, ville enhver regering sige: Det må vi have forhindret, før det sker. Og den

tunnel var åbenbart så vigtig for Hamas, at de kæmpede om den – med disse dødsfald og sårede på begge sider til følge.

Kl. 14:35

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til fru Pernille Frahm. Så er det hr. Mogens Lykketoft som medspørger.

Kl. 14:35

Mogens Lykketoft (S):

Ja, jeg har jo siddet og lyttet til udenrigsministerens forsøg på at fordele skyld og ansvar. Jeg vil sådan set stille udenrigsministeren to spørgsmål i den forbindelse.

Det ene er: Mener udenrigsministeren virkelig, at Israel og i øvrigt det internationale samfund, som burde gøre sig meget mere umage for at undgå de her frygtelige kamphandlinger, virkelig har søgt at få en afbalanceret forlængelse af den våbenhvile, der også kunne tage presset af den belejrede befolkning i Gaza?

Det andet spørgsmål er: Hvem tror udenrigsministeren at den israelske fremfærd i Gaza gælder: de kræfter, der gerne vil søge freden, eller de kræfter, der vil grave grøfterne dybere?

Kl. 14:36

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ministeren.

Kl. 14:36

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Det er jo også væsentlige spørgsmål, og jeg er glad for, at vi også kan drøfte det.

Til det første, om det internationale samfund kan gøre mere – det vil jeg godt lige tage op først – vil jeg sige, at vi gør, hvad vi kan. Vi sætter ikke hæere ind for at skille dem ad – det tror jeg heller ikke hr. Lykketoft ville have gjort som udenrigsminister. Og EU er jo kommet med sin erklæring allerede den 30. december, hvor vi kom med det tilbud, at vi, hvis der kom en våbenhvile, ville være rede til at monitorere grænsen og også monitorere og fordele hjælpen. Danmark og Holland har taget et separat initiativ og henvendt sig til parterne og sagt: Vi er rede til, hvis man har tillid til os, at holde øje med grænsen ind til Egypten, altså mellem Egypten og Gaza. Der har også været en masse EU-delegationer dernede, trojkaen har været dernede, og USA har været og er i tæt kontakt med dem.

Problemet er bare dette – og der har hr. Mogens Lykketoft jo ret – at Israel ikke ønsker den våbenhvile; det er jo fuldstændig rigtigt, det lå i et af spørgsmålene, så vidt jeg forstod, for de mener ikke, at de kan have sikkerhed for, at der ikke stadig væk er tunneler eller kommer raket-

ter ind. Men Hamas vil heller ikke have våbenhvilen; de har også sagt nej.

Så det, vi alle sammen ønsker, er den våbenhvile og den humanitære adgang, og der tror jeg vi kan være enige, nemlig at den humanitære situation er forfærdelig, og derfor bør man forbedre situationen. Jeg mener, at Hamas spiller på situationen, men det hjælper jo ikke de stakels ofre, der bliver spillet med. Så der tror jeg heller ikke vi er uenige. Og derfor stiller vi de forskellige forslag, som skulle fremme det, og derfor havde vi altså også ambassadøren oppe, da den slags som skoler og ambulancer blev ramt. Det kan der være mange forklaringer på, det kan også være uheld, men det må bare ikke ske.

Kl. 14:37

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det hr. Mogens Lykketoft for endnu et spørgsmål.

Kl. 14:37

Mogens Lykketoft (S):

Et spørgsmål nåede udenrigsministeren ikke til. Det var spørgsmålet om, hvad det er for nogle kræfter, der bliver fremmet af det her. Og så vil jeg tilføje: Der er jo ingen, der anfægter Israels ret til selvforsvar, men tror udenrigsministeren selv på, at Israels fremfærd i Gaza i de her sidste 3 uger i nogen form for langsigtet perspektiv forbereder Israels sikkerhed?

Kl. 14:38

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ministeren.

Kl. 14:38

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Nu skal jeg ikke være israelsk udenrigsminister, men det er jo en vurdering og en overvejelse, som jeg synes er overordentlig relevant.

Til det første spørgsmål: Nej, så gavner det her ikke os, og det gavner ikke de værdier, vi står for, fordi man i store dele af de arabiske befolkninger vil føle – det kan vi jo mærke – at det er et overfald på arabiske mennesker. Og det gavner så ekstremisme. Det er den ene side af det. Derfor er det meget, meget vigtigt at få støttet og få skabt et resultat på Vestbredden, så præcis de kræfter, som ønsker fred, bliver styrket og ser resultater af det. Det har jeg appelleret til længe, og derfor giver vi jo også støtte til Vestbredden og til den palæstinensiske autoritet.

Til det andet der, om hvem det gavner på kort sigt: Der er jo ikke nogen regering, som kunne leve med det, Israel var udsat for. Jeg er da helt

sikker på, at en socialdemokratisk regering i Danmark heller ikke ville acceptere, hvis der var evige overfald med raketter eller lignende ind i Danmark. Så ville den danske udenrigsminister ved navn hr. Mogens Lykketoft jo i sin tid også have reageret. Så den israelske regering måtte reagere. Hamas vidste, der ville blive reageret, Hamas gik efter reaktionen. Hamas blev advaret af andre arabiske lande mod at gøre det, men Hamas ønskede det, fordi Hamas efter min opfattelse ville ødelægge det spor mod fred mellem Israel og Syrien, som var på vej, og det spor mod fred, som var på vej mellem Palæstina og Israel. Det ønskede de ikke. Derfor gjorde de det her, vel vidende at det under en valgkamp ville blive endnu værre, end det måske ellers ville være blevet. Så det var et meget, meget kynisk spil, der blev spillet fra Hamas' side.

Kl. 14:39

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til hr. Mogens Lykketoft. Så er det hr. Frank Aaen for et sidste spørgsmål.

Kl. 14:39

Frank Aaen (EL):

Sagen er jo, at våbenhvilen virkede. Der *var* fred, der var ingen angreb hverken fra den ene side eller fra den anden side. Men i den periode undlod Israel at gøre noget for at få gang i en positiv udvikling. Man ophævede ikke blokaden. Det var ikke bare en tunnel, man angreb, det var også Hamas' ledere, man angreb gennem et luftangreb. Det var Israel, der brød våbenhvilen, både ved ikke at overholde sine forudsætninger og ved at lave militære angreb. Og så er det indlysende, at en våbenhvile ophører.

Man var hurtigt til at komme med en total boykot af Hamas og sige: Vi kan ikke lide jer – mens man altså til Israel bare har sagt: Nå ja, det må I ikke, og kan I så holde op. Men det har ingen konsekvens. I 60 år har Israel skullet arbejde for, at der blev en fredsløsning og en tostatsløsning i Palæstinaområdet, og man har ikke gjort noget som helst. Tværtom. Man har udvidet sine bosættelser; man har delt Vestbredden op i småbidder via en mur; man har blokeret og har fængslet parlamentsmedlemmer.

Man har ikke gjort noget som helst, og derfor vil jeg spørge ministeren: Skal det ikke have konsekvens? Kan de nøjes med ord? Skal det ikke have konsekvens, når en part på den måde overtræder alle aftaler?

Kl. 14:41

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ministeren.

Kl. 14:41

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Der er jo ikke nogen tvivl om, hvor jeg står i den her sag. Vi skal have den tostatsløsning. Vi skal have den fred.

Hamas har ikke ønsket tostatsløsningen, Hamas har spillet kynisk på at undgå den og bliver bl.a. drevet frem af Iran. Og der er altså, vil jeg godt nævne, beretninger fra Herald Tribune – det fik jeg ikke nævnt før, men giv mig nu lejligheden til det, for det forklarer, hvorfor der ikke skal være de konsekvenser, hr. Frank Aaen gerne vil have. Det er Herald Tribune fra den 12. januar i år, der nævner, hvordan snipers får besked på at skyde lige ved moskeerne – altså next to mosques, lige ved siden af moskeerne – således at man kan få ramt en moské. Det er beretninger om, hvordan man gemmer våben i moskeer, i skolegårde, i civile huse, hvordan lederne af Gaza ifølge disse oplysninger holder til i en bunker under det største hospital i byen, hvordan hamasmilitante selvfølgelig smider deres uniformer og slås i civilt tøj, så de kan tælle som civile, hvis de bliver ramt osv. Nu blinker det rødt her, men jeg kan fortsætte disse uhyggelige historier fra Herald Tribune længe endnu.

Hvilken konsekvens kan man drage der? Ja, over for forbrydelserne fra Hamas' side kan der ikke drages nogen konsekvenser, for de skal fanges, de skal standses, men det ville være absurd i lyset af disse forbrydelser fra Hamas' side at sige, at nu skal Israel straffes. Det er altså for smed at rette bager.

Kl. 14:42

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Hermed er besvarelsen sluttet.

Det næste spørgsmål er også til udenrigsministeren af hr. Frank Aaen.

Kl. 14:42

Spm. nr. S 877

4) Til udenrigsministeren af:

Frank Aaen (EL):

Mener udenrigsministeren, at Israel lever op til de krav om bl.a. respekt for menneskerettighederne, som er indeholdt i EU's handelsaftale med Israel, og vil regeringen i modsat fald arbejde for, at aftalen opsiges?

Den fg. formand (Jens Vibjerg):
Ministeren.

Kl. 14:42

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Det er regeringens holdning, at det drejer sig om at benytte de muligheder, der eksisterer, for at føre kritisk dialog med lande, når der måtte være anledning til det. I den forbindelse kan bl.a. fremdrages associeringsaftalen mellem EU og Israel. Det er den mest direkte, effektive måde at opnå indflydelse på. Den kritiske dialog finder sted både bilateralt og i samarbejde og konjunktion med vore partnere i EU og i FN.

Den seneste ulykkelige udvikling i situationen i Gaza og det sydlige Israel giver ikke regeringen anledning til at revidere denne holdning. Vi vil i stedet forstærke opfordringerne til begge parter om at udvise tilbageholdenhed og efterkomme opfordringer til at give mulighed for at forbedre den øjeblikkelige humanitære situation i Gaza, i første omgang gennem etablering af en våbenhvile.

Som jeg har sagt det før, vil det være grundlæggende forkert at straffe den part, der bliver overfaldet, selv om den part slår kraftigt igen. Men Hamas ønsker jo også hele tiden at få så mange civile ofre som muligt, og det må man jo desværre sige er lykkedes dem over al måde.

Så vil jeg gå videre her. Jeg har tidligere haft det spørgsmål fra hr. Frank Aaen – det var et spørgsmål i Udenrigsudvalget – hvor jeg forholdt mig til det. Jeg konstaterede da i Udenrigsudvalget følgende – og det læser jeg så op nu igen, for det gælder stadig:

Der er rapporter om tilfælde, hvor man fra de israelske myndigheders side har forholdt sig på en måde, som er uforenelig med de grundlæggende principper om menneskerettighederne, der udgør et væsentligt element i EU's associeringsaftale med Israel. Der er således brug for en forbedring på dette område, hvilket netop er, hvad EU's samarbejde med Israel bl.a. sigter mod at bevirke. Den skridtvise styrkelse af samarbejdet, som mødet i Associeringsrådet den 16. juni bekræftede, vil vi fra EU's side bl.a. bruge til at intensivere dialogen med Israel om menneskerettigheder. Citat slut.

Som jeg anførte før, vedtog EU's udenrigsministre den 8. december et sæt konklusioner, hvori bl.a. indgår en bekræftelse af EU's vilje til at styrke niveau og intensitet i det bilaterale politiske forhold til Israel. I den forbindelse understregede vi, at styrkelsen af forholdet skal baseres på fælles værdier, som særlig vil omfatte demokrati, respekt for menneskerettighederne, retsstats- og fundamentale frihedsrettigheder,

god regeringsførelse og international humanitær lov. Når vi får oprettet denne underkomité, vil det arbejde blive styrket.

Men jeg vil godt understrege igen: Hamas overholder jo ingen af de ting – ingen af de ting, som vi opfatter som selvfølgelige og skal opfatte som selvfølgelige for Israel.

Kl. 14:45

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det hr. Frank Aaen.

Kl. 14:45

Frank Aaen (EL):

Nu er der jo heller ikke nogen aftale med Hamas, tværtom er der boykot af Hamas, så man kan vel næsten ikke gøre mere.

Jeg vil gerne spørge ministeren: Er der sket en forbedring af Israels overholdelse af menneskerettighederne? Er det det, vi ser i Palæstina lige i øjeblikket? Hvis ikke det er tilfældet, hvad så?

Kl. 14:45

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ministeren.

Kl. 14:45

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Desværre er vi jo i den situation, at der er en krig, og i den krig gælder krigens love, men også ifølge krigens love kan der jo altså komme utilsigtet skade på civile, og der er spørgsmålet altså dette: Bruger man overdreven megen magt for at nå sit mål? Det er en vurdering. Jeg har jo givet udtryk for, at jeg ikke bryder mig om, når magten betyder, at man rammer skoler osv., men det er jo også fortalt i Harold Tribune, hvordan man inviterer til det. Hvis man skyder fra et mål, jamen så er det mål altså også et retfærdigt genmål. Det kan folkeretseksperterne jo diskutere længe.

Det, jeg ønsker, er humanitær assistance, og det, jeg er bekymret over, er fraværet af humanitær assistance. Men under denne krig er der altså love, og der skal være adgang for Røde Kors, der skal være en mulighed for at hjælpe alle de sårede, og man skal, så vidt man overhovedet kan, forhindre, at der kommer flere sårede og døde. Der vil jeg meget gerne se en ordentligt beskyttet humanitær adgang.

Kl. 14:46

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det hr. Frank Aaen.

Kl. 14:46

Frank Aaen (EL):

Der er altså ikke sket nogen forbedring, hvad angår Israels overholdelse af menneskerettighederne. Tværtimod. Det er blevet meget værre.

Og så vender vi igen tilbage til, hvem der har skylden for det, der sker. Vi kan altså faktisk se, at der var indgået en våbenhvile, som alle er enige om virkede. Der var hverken blevet skudt den ene vej eller den anden vej. Først da Israel begynder at skyde i to tilfælde i november, og da man kunne se, at Israel ikke havde nogen som helst intention om at leve op til sin del af aftalen, nemlig at hæve blokaden, som omdannede og stadig væk gør Gazastriben til verdens største fængsel, bryder tingene sammen, og det bliver man jo nødt til at forholde sig til.

Kritisk dialog, siger ministeren. Er det ikke rigtigt, at der har været kritisk dialog i 60 år, samtidig med at vi fortsætter med at begunstige Israel med gode handelsaftaler, og samtidig med at vi stadig væk fra EU-landenes side eksporterer våben til Israel? Skal det ikke have en anden konsekvens end bare den at fortsætte, som om ingenting er sket?

Kl. 14:47

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Så er det ministeren.

Kl. 14:47

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Der er det gode ved spørgetiden, at man kan få lov til at få det samme spørgsmål mange gange, og så kan man også få lov til at give det samme svar mange gange.

Med hensyn til konsekvenserne har jeg jo svaret: *ingen* i denne situation. Og det har jeg jo nu sagt tre-fire gange. Jeg vil ikke være med til at straffe Israel, samtidig med at jeg sender penge af sted til bl.a. Gaza. Jeg synes, det på den ene side er godt, at vi sender penge af sted til Gaza, det er til nødhjælp osv. – vi har jo også sendt penge til Gaza uden for krigssituationen for at være med til at udvikle landet trods blokaden – men på den anden side så at skulle straffe Israel er altså helt forkert.

Når vi nu står og laver historie – det er jo det, hr. Frank Aaen er i gang med, og jeg har forklaret det med skyderiet omkring det hul, hvor israelske soldater skulle bortføres til og fra – vil jeg også gerne lige nævne et møde, jeg havde med det egyptiske udenrigsministerium og den egyptiske sikkerhedschef og med Den Arabiske Liga nogle dage i forvejen, altså et møde, der skulle finde sted den 9. november, hvor de forskellige fraktioner skulle enes, således at Israel havde nogen at forhandle med, men spørgsmålet er jo: Hvor meget har de at forhandle med, og hvem har de at forhandle med nu, når man svækker Abbas hele tiden? Til Egypternes og til

ligaens store vrede udeblev Hamas og gjorde det derfor umuligt at få skabt en enhedsregering, og derefter, da våbenhvilen blev hævet – Israel ville godt fortsætte den, Hamas ville ikke fortsætte den – smed de så raketterne.

Kl. 14:49

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Så er det hr. Frank Aaen for det sidste spørgsmål.

Kl. 14:49

Frank Aaen (EL):

Jamen det var jo Israel, der i handling ikke ønskede en våbenhvile, for de levede ikke op til deres ansvar og deres del af aftalen, og de angreb under våbenhvilen. Det er sådan, det hænger sammen. I den situation, hvor Israel ikke lever op til våbenhvilen og dermed i realiteten selv bryder den og får den bragt til ophør, starter de en bestials krig, hvis lige vi ikke har set i lang tid – i årevis, i mange år, måske nogen sinde – som foregår lige nu.

Så ser vi, at USA stadig væk støtter Israel, så ser vi, at der stadig væk er våbeneksport fra EU til Israel, så ser vi, at vi stadig væk har en handelsaftale med Israel, der begunstiger dem økonomisk i en enorm grad. EU er Israels største handelspartner, og dem har vi givet begunstigelser til, og der forhandles oven i købet om en udvidelse af samarbejdet mellem EU og Israel, mens det her sker. Det er da kun at opmuntre Israel til at fortsætte i stedet for at lægge pres på dem for at få dem til at holde op.

Kl. 14:50

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ministeren.

Kl. 14:50

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Så vidt jeg ved, forhandles der lige præcis ikke, mens dette sker. Forhandlingerne er faktisk stillet i bero, mens dette sker.

Jeg ønsker da den udvidede aftale, som jeg ønsker det med alle vores partnerlande omkring Middelhavet. Middelhavet skulle jo meget gerne blive et hav, som ikke skiller os ad, men bringer os sammen. Hvis vi får gjort Middelhavet til et krigshav i stedet for et fredshav, har vi en meget, meget urolig fremtid foran os. Derfor ønsker jeg da sandelig, at vi får fred og økonomisk fremgang i hele området. Derfor skal Israel da naturligvis også behandles sådan. Jeg ønsker jo også, at Syrien er med, som hr. Frank Aaen ved. For jeg ønsker faktisk at få fredeliggjort hele området.

Men problemet med Hamas er jo, at Hamas ikke ønsker den fred. Hamas ønsker ikke freden, og derfor foretog de, hvad de gjorde i december måned. De vidste det jo. Egypterne – som i øvrigt også holder Rafah lukket, så det er jo ikke kun Israel, der spærrer – mener altså heller ikke, at der er noget at råbe hurra for inde i Hamasland. Man ønsker altså heller ikke fra egyptisk side at lukke op der.

Jeg ønsker, at vi får en fred, at vi får en våbenhvile, at vi får humanitær adgang, at vi får en varig våbenhvile, at Israel trækker sig tilbage, at tunnellerne er væk, at raketaffyringsramperne er væk, at blokaden er hævet.

I 2005, da Israel trak sig ud, håbede vi jo alle sammen på, at Gaza blev et godt område. Jeg talte med præsident Abbas om det, og han lovede, at det ville blive et godt område, men i 2007 blev han smidt ud. Deraf kom så blokaden.

Kl. 14:51

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til hr. Frank Aaen. Det var besvarelsen af det spørgsmål.

Det næste er til udenrigsministeren af fru Pernille Frahm.

Kl. 14:51

Spm. nr. S 895

5) Til udenrigsministeren af:

Pernille Frahm (SF):

Vil udenrigsministeren, på baggrund af at Israel har anvendt fosforbomber, som brænder alt, også levende mennesker, og at de har bombet hospitaler og skoler i Gaza, hvor flygtninge søgte ly for bomberne, sikre, at der i den nye handlingsplan mellem EU og Israel inkluderes stærkere forpligtelser til at respektere internationale menneskerettigheder og humanitær lov?

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Ministeren.

Kl. 14:52

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Der er ganske rigtigt fra flere sider meldt om israelsk brug af fosfor under operationen i Gaza – jeg har selv på Al-Jazeera set noget, der kunne ligne det. På det tidspunkt kunne man ikke konkludere, at det var det, men jeg så det, og det er alvorligt.

Men fra israelsk side har man ikke givet nærmere militære oplysninger om operationen i Gaza, herunder om brug af våbentyper i den forbindelse. Generelt har man til FN's våbenkom-

mission oplyst, at Israel overholder våbenkonventionens protokol 3 om brandvåben.

Ifølge Financial Times fra den 12. januar benægter Israels militær at have brugt fosfor. Dog har Internationalt Røde Kors netop – jeg tror i går eller her til morgen – ifølge pressen bekræftet, at det er bevist, at det er blevet brugt, men Røde Kors har også sagt, at der ikke er bevis for, at det er blevet brugt *ulovligt*, for det er nemlig ikke forbudt at bruge det. Det er forbudt at gøre civilbefolkningen som sådan, enkelte civile eller civile genstande til genstand for angreb med brandvåben. Et tilsvarende forbud gælder kun i forhold til militære mål, såfremt disse er placeret i en koncentration af civile. Det bemærkes, at Israel ikke formelt har tiltrådt protokol 3 og dermed ikke som sådan er forpligtet af protokollens bestemmelser. Men jeg har bemærket mig, at udenrigsministeriets talsmand i Tel Aviv har meddelt, at de overholder alle konventioner.

På den ene side ser vi – det er den næste del af spørgsmålet – EU's beslutning fra december 2008 om at etablere et styrket politisk samarbejde med Israel som en god ramme til at have en dialog om netop disse spørgsmål. EU's udenrigsministre lagde i forbindelse med vedtagelsen i december om styrkelsen af forholdet til Israel eksplicit vægt på, at det skal baseres på fælles værdier, som særligt vil omfatte demokrati, respekt for menneskerettighederne, retsstats- og fundamentale frihedsrettigheder, god regeringsførelse og respekt for international humanitær lov.

På den anden side lagde vi under drøftelserne og forhandlingerne stor vægt på, at spørgsmålet om menneskerettigheder ikke blot som hidtil vil indgå som et emne for en uformel EU-Israel-arbejdsgruppe, men i stedet vil blive genstand for behandling af et formelt nedsat udvalg. Det er der skabt enighed om i EU-kredsen, og vi forventer, at det nye udvalg vil kunne begynde sit arbejde i år – men der forhandles, som jeg svarede før, ikke om det lige nu.

Kl. 14:54

Den fg. formand (Jens Vibjerg):
Tak. Så er det fru Pernille Frahm.

Kl. 14:54

Pernille Frahm (SF):

Jeg er nu blevet sådan lidt i tvivl om, hvorvidt begge spørgsmålene blev taget op her på en gang, men jeg prøver alligevel at holde dem fra hinanden.

Når jeg spørger, er det, fordi det virker, som om Israel også bruger Gaza som et eksperimen-

tarium for en række nye våbentyper. Det er fuldstændig rigtigt, som udenrigsministeren siger, at det ikke er forbudt ifølge international lov at anvende fosforbomber, medmindre man anvender dem mod civilbefolkningen. Så er det bare, at det er svært at se, hvordan man kan undgå det i en tæt befolket by som Gaza by, hvor vi vel begge to har været, tror jeg, og har gået i gaderne og set, hvor tæt folk lever der. Hvordan kan man anvende fosforbomber i Gaza, uden at det er imod civilbefolkningen, uden at det kommer til at få den effekt? Så kan man sige, at det ikke var det, man mente, men det er lidt svært at se, hvordan i alverden man kan undgå det. Det er den ene ting.

Den anden ting er, at når jeg så spørger, om man vil skærpe bestemmelserne om humanitær lov og menneskerettigheder, så er det, fordi de jo allerede findes i den eksisterende aftale, men sådan oppe under fælles værdier. Det, jeg godt kunne tænke mig, var, at det blev lidt handlingsrettet nu, for sidste sommer kom der en rapport, der viste, at der har været tilbageskridt på samtlige af de punkter, som EU i kvartetten har prioriteret i fredsprocessen. Der har været tilbageskridt på samtlige de seks prioriterede områder, og det viser jo noget om, at den strategi, man har fulgt indtil nu om anvendelse af f.eks. handelsaftalen, ikke rigtig har fungeret.

Derfor spørger jeg så, om udenrigsministeren er optaget af at nå sine mål, og om man derfor vil anvende muligheden og de forhandlinger, der er nu – selv om der er pause i dem – til at få skærpet de her bestemmelser, så de kommer ned i en handlingsrettet del af aftalen.

Kl. 14:56

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ministeren.

Kl. 14:56

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Der er mange detaljer i det spørgsmål – det kan jeg ikke her på stående fod under et mundtligt spørgsmål lave et EU-papir om. Men det vigtige er jo, at hvis vi går fra en associeringsaftale til den næste aftale, som er under forhandling, men som er gået i stå for øjeblikket, så får vi en underkomité for menneskerettigheder. Der er jo så mange elementer i menneskerettighederne, og der har jeg svært ved lige på stående fod at sige, at lige nu skal det være de og de menneskerettigheder, man sætter øverst; for i en anden situation – om 14 dage, om en måned eller tre – så er det noget andet, man vil have op øverst. Derfor er de jo nævnt, og det betyder, at de alle sammen

kan tages op, efter som situationen er til. I nogle situationer er nogle elementer selvfølgelig og derfor ikke under angreb; i andre situationer er andre elementer under angreb og derfor selvfølgelig emner, der skal tages op.

Altså, derfor er det vigtigt, at vi får lavet den her underkomité. Danmark arbejder for den og også for at få disse ting ind i underkomiteen, så vi har dette forum til dialog med Israel. Det vil da være endnu værre ikke at have et sådant forum, for så er der ikke noget dialogsted.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det fru Pernille Frahm.

Kl. 14:57

Pernille Frahm (SF):

Det er jo så den situation, vi er i nu, ikke? Der er ikke noget forum, kan jeg forstå. Men det troede jeg egentlig der var. Jeg troede egentlig, at aftalen gav anledning til et forum, og at man brugte aftalen netop som et forum for dialog, så derfor forstår jeg ikke helt den sidste kommentar.

Kl. 14:57

Jeg vil så godt spørge, om man vil bruge det forum, man har nu, til at bruge de aftaler og til at bruge de bestemmelser, man har sagt man har fælles værdier om, om man vil bruge dem mere handlingsrettet og mindre konstaterende.

Indtil nu er det som sagt gået den modsatte vej på alle de områder, EU har været med til at prioritere i fredsprocessen. Det er gået den modsatte vej. Her tænker jeg på bosættelser, checkpoints, palæstinenserne mulighed for at få infrastrukturen til at fungere og få den private sektor til at fungere, retssikkerheden for den enkelte palæstinenser osv. osv. Alt er gået den modsatte vej.

Kl. 14:58

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Ministeren.

Kl. 14:58

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Det sidste tror jeg nok jeg springer over – at man ikke vil se forskelle. Alt er gået den modsatte vej i Gaza. Der er indført et totalitært styre, der er børnesoldater, der opdrages til had. Prøv at se billederne af de børn, som løber rundt i Hamas-uniformer og bliver opdraget, som om de var Hitlerjugend. Hold nu op med den her hvidvaskning af Hamas.

Så til den anden side, Vestbredden, hvor det er noget helt andet. Derfor kan Vestbredden og Hamas ikke blive behandlet på samme måde. Vi skal have stoppet Hamas.

Bemærk også, hvorledes hele den arabiske verden, alle dens politiske ledere, er imod Hamas. Det er kun Iran, der støtter dem, og så Syrien – halvvejs det ene og halvvejs det andet, men formentlig også Syrien. Det skal man da tænke lidt over, må jeg sige til fru Pernille Frahm. Det er kun Iran og fru Pernille Frahm i det danske Folketing, der støtter Hamas. Det er da temmelig utroligt. Så derfor: Hold nu op med det der.

Det, vi har villet, og det, vi har ønsket, er at styrke Abbas, den palæstinensiske autoritet og PLO, styrke Vestbredden. Der har jeg jo sagt før, at jeg har kritiseret Israel for præcis ikke at styrke Abbas, fordi man beholder alle disse vejspæringer på Vestbredden. Men der er sandelig forskel på Vestbredden og Hamas, så der synes jeg, at fru Pernille Frahm skal sætte sig lidt mere ind i tingene.

Kl. 15:00

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det hr. Frank Aaen som medspørger.

Kl. 15:00

Frank Aaen (EL):

Kan ministeren ikke høre, hvordan hykleriet larmer? Altså det, at man fra et palæstinensisk område prøver at lave en tunnel, fordi området er isoleret af Israel, kan begrunde hvad som helst, og det er årsag til, at Hamas får hele skylden; mens det, at Israel bryder våbenhvilen, ikke lever op til stillede krav, iværksætter et brutalt angreb mod Gazastriben, som indtil videre har kostet måske 1.000 menneskeliv, heraf flest civile, at man nu bruger fosforbomber, udløser ingenting – jo, måske lidt med, at det må der kigges på, og skulle man ikke holde op med det, men ingen konsekvens får det.

Kan ministeren ikke godt se, at det er hyklerisk, at den ene part bare skal have hele skylden, og den anden siger man allerhøjest til, at det må vi lige undersøge?

Kl. 15:01

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ministeren.

Kl. 15:01

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Der er jo en meget, meget væsentlige forskel, må jeg sige til hr. Frank Aaen. Der vil blive undersøgelser af de ting, Israel har gjort. Der vil blive undersøgelser. FN sætter det i gang, Røde Kors sætter det i gang, og Israels egen regering sætter det i gang, sådan som det også var efter krigen i Libanon. Der kom jo undersøgelser. Højesteret har også dømt imod forsvaret i en sag. Der kommer jo undersøgelser. Det er jo forskellen. Det

ene er et retssamfund, og så kan man synes, at det ene og det andet er forkert, og det kan man også kritisere det for, men det er trods alt et retssamfund med en Højesteret og magtens tredeling.

Hvad er der i Gaza? En totalitær stat, der operer på børnene, som om de var Hitlerjugend. Det skal vi lige være opmærksomme på. Det er det, der skal brydes.

Vi ønsker også blokaden hævet, og derfor vil vi også – og vi gør det formentlig i disse timer – tilbyde, hvad vi kan af assistance, hvis der kommer en maritim overvågning, så man kan have sikkerhed for, at der ikke kommer våben ind ad vandvejen. Det er ikke kun den egyptiske grænse, som vi har tilbudt sammen med hollænderne at overvåge, men der er jo også hele vandvejen, og der er brug for en international monitorering, hvis der skal være tillid til, at Gaza ikke igen bliver et kæmpe våbendepot. Altså, med den her tunnel for at komme ud af Gaza 250 m fra grænsen – og der kæmpes så kraftigt om den – var det så ind i Israel, de ville løbe? Det var det næppe, hvis ikke det præcis var det, som man frygtede, for at bortføre.

Kl. 15:02

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det hr. Frank Aaen.

Kl. 15:02

Frank Aaen (EL):

Det, jeg efterlyser, er dette: Når Israel i 60 år har undladt at sørge for, at der kommer en fredsløsning, fordi man har sagt nej til alle løsninger, tværtom har man bare erobret mere land; når man laver krigsforbrydelser i Libanon, hvor der jo stadig væk ligger hundredtusindvis af ueksploderede klyngebomber, som rammer børn og folk, der arbejder ude på deres marker; når vi ser det bestialske angreb på Gazastriben, der foregår i øjeblikket; når vi ser hele den linje, ser Israels optræden – Israel, som er den stærke, for til det der med, at Hamas ikke vil have en tostatsløsning, vil jeg sige, at det har de jo ikke nogen indflydelse på, Israel er den ubetinget stærkeste magt i området – og når vi ser krigsforbrydelse efter krigsforbrydelse, er det, jeg bare spørger: Skal der så ikke være en konsekvens for Israel, så de kan mærke det, mærke, at det må vi tage afstand fra?

Kl. 15:03

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ministeren.

Kl. 15:03

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Problemet er jo, som jeg har sagt flere gange, at jeg altså ikke vil være med til at straffe den, som bliver udsat for raketangrebene på en måde, vi aldrig ville have accepteret selv. Hvis et område fra Korsør til Ringsted jævnligt blev ramt af raketter, ville man også have forlangt, at den danske regering reagerede.

Samtidig sender vi penge af sted til Gaza og Vestbredden. Hvad angår Vestbredden: Fint! Hvad angår Gaza, må vi holde øje med, at Hamas ikke kan bruge dem. Men det vil da være en mærkelig situation, hvis man sender penge til den ene og straffer den anden, altså straffer den, som bliver udsat for Hamas' angreb.

Det er altså nødvendigt at forstå, hvad der foregår – det er jeg også helt sikker på at hr. Frank Aaen gør, men han forstår det på en anden måde end jeg. Rigtigt – vi skal have den tostatsløsning. Det er rigtigt, at Israel var imod den meget længe, men det er lige så rigtigt, at Israel er gået ind for den i de senere år og også trak sig ud af Gaza, som så blev erobret af Hamas i 2007, noget, som udløste den blokade, som jeg gerne vil have hævet.

Derfor siger jeg jo også her i Folketinget: Vi vil gøre, hvad vi kan for at bidrage til den sømilitære overvågning og til den landmilitære overvågning fra den egyptiske side, for at man kan få hævet blokaden. Derom kan vi være enige, men man kan jo ikke forlange, at Israel bare skal hæve blokaden og så få en masse raketter i hovedet igen. Der er nogle betingelser, som FN stiller, og som jeg også støtter.

Kl. 15:04

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til hr. Frank Aaen, og så er det fru Pernille Frahm, der runder af.

Kl. 15:04

Pernille Frahm (SF):

Tak. Jeg blev sådan lidt overrasket over pludselig at blive beskyldt for at støtte Hamas, fordi jeg stiller kritiske spørgsmål til den danske udenrigspolitik. Jeg har overhovedet ikke nævnt Hamas med et ord andet end i starten i forbindelse med, hvem der skyder raketter af, og hvilke Hamas har taget ansvar for. Jeg tror ikke, at jeg har forsvaret dem et sekund.

Jeg ærgrer mig over, at udenrigsministeren falder i den her grøft: Den, der ikke er med os, er imod os. Jeg troede, han overlod den slags tåbeligheder til statsministeren, men o.k.

Når jeg påstår, at alt er gået modsat ifølge de her rapporter, taler jeg ikke kun om Gaza, så taler jeg om Vestbredden, så taler jeg om rapporter, som bl.a. Verdensbanken har lavet, og som konkluderer, at hovedårsagen til, at det også går så galt på Vestbredden – ikke kun i Gaza, men også på Vestbredden – er besættelsen, og at det går dårligere, altså er gået fra slemt til værre.

Det er derfor, jeg spørger: Er det ikke på tide at finde nogle nye redskaber i den såkaldt kritiske dialog med Israel, når det viser sig, at det faktisk ikke virker, men nærmest går den modsatte vej?

Kl. 15:06

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ministeren.

Kl. 15:06

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Så beklager jeg meget, det lød, som om fru Pernille Frahm forsvarede Gaza og kritiserede Vestbredden – det lød bare sådan. Det er jeg glad for at jeg har misforstået, man kan jo misforstå noget. Men det er fint, det er jeg glad for.

Jeg mener også – og det har jeg sagt flere gange, det har jeg altså også sagt i Israel, jeg har jo arbejdet meget med det her – at det er forkert, at man ikke får fremmet situationen på Vestbredden. Det er forkert, og det er også noget af det, man kan risikere at komme til at betale for nu, for som vi var inde på i dialogen med hr. Mogens Lykketoft, er der da risiko for en tredje intifada. Den er ikke kommet, Vestbredden har forholdt sig roligt. Det er også tankevækkende, hvor roligt Vestbredden har forholdt sig, det viser jo noget om, hvad de regner Hamas for – ellers havde de nok været noget mere urolige.

Men når det bliver ved og de civile ofre bliver flere og flere, kan man sætte gang i det, moderate og fornuftige mennesker prøver at forhindre, nemlig en tredje intifada. Og der har Israel jo ikke udnyttet de muligheder, der var med en fornuftig PLO-regering, til at forbedre Vestbredden. Det har Israel ikke, og det har jeg sagt til dem mange gange.

For der er et fredsspør, og der er et krigsspør, og jeg mener altså, at Hamas står på krigssporet og har ønsket det. PLO og Fatah og Abbas og den regering med Fayad som premierminister står jo på fredssporet, men de har ikke fået nok ud af det, og dermed har de ikke autoritet nok. Dermed risikerer man, at Hamaslinjen bliver bredere repræsenteret i den palæstinensiske befolkning end fornødent.

Kl. 15:07

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Hermed er spørgsmålet sluttet.

Efter forretningsordenen må spørgetiden for en enkelt minister ikke være end 1 time, medmindre formanden bestemmer noget andet. Men jeg går ud fra, at vi godt kan tage det sidste spørgsmål, så medmindre der er højlydte protester, tager vi det sidste spørgsmål til udenrigsministeren fra fru Pernille Frahm.

Jeg kan jo samtidig understrege, at taletiderne for både spørgsmål og svar skal overholdes. Så går det lidt hurtigt.

Kl. 15:08

Spm. nr. S 897

6) Til udenrigsministeren af:

Pernille Frahm (SF):

Vil udenrigsministeren arbejde for, at den underkomité for menneskerettigheder, som parterne er blevet enige om at etablere, indkaldes snarest, og at mødeprotokoller og dagsordener for komiteen gøres offentligt tilgængelige?

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Udenrigsministeren.

Kl. 15:08

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Jeg kunne godt tænke mig at spørge Præsидiet – men det må man ikke – hvornår Præsидiet agter at overholde reglerne. De brød også reglerne i forbindelse med spørgetimen med statsministeren. På et eller andet tidspunkt må man jo altså også respektere menneskerettigheder for os andre. Der er lavet nogle regler, som ikke holdes, når det ikke passer Præsидiet. Men det er i orden, og jeg vil meget gerne svare på det, for det er jo et vigtigt spørgsmål.

EU's udenrigsministre understregede allerede i forbindelse med rådsrådet den 8. december, at styrkelsen af forholdet mellem Israel og EU skal baseres på fælles værdier, som særligt vil omfatte demokrati, respekt for menneskerettigheder, retsstats- og fundamentale frihedsrettigheder, god regeringsførelse og international humanitær lov. Det skete i forbindelse med de konklusioner, som vi vedtog om EU's forbindelse til landene i Middelhavsområdet.

En formel etablering af ikke blot selve underkomiteen for menneskerettigheder, men hele opgraderingen af forholdet mellem EU og Israel, skal besluttet mellem EU og Israel eller i et associeringsråd. Det er ikke sket endnu. Fra dansk

side opfordrer vi Kommissionen til snarest at få disse forhold på plads. I den forbindelse må det stå klart, at diverse menneskerettighedsbestemmelser i den kommende handlingsplan skal styrkes. Det var for så vidt det, som fru Pernille Frahm spurgte om før.

Om indretningen af Underudvalget for Menneskerettigheder kan jeg i øvrigt oplyse, at det vil udgøre en ramme for drøftelser, konsultationer og evalueringer. Dets opgaver vil bestå i at undersøge gennemførelsen af associeringsaftalen og handlingsplanen under den europæiske naboskabspolitik, for så vidt angår demokrati, menneskerettigheder og international humanitær lov, fundamentale frihedsrettigheder, kampen imod antisemitisme samt kampen imod racisme og xenofobi, herunder især diskrimination. Underudvalget vurderer fremgangen i at opnå mål og midler, som er fastlagt i handlingsplanen.

Med hensyn til spørgsmålet om mødeprotokol og dagsordener for underkomiteens arbejde gælder der de samme bestemmelser som for møder i andre underkomiteer. Det betyder, at der i henhold til forretningsordenen ikke sker offentliggørelse af de pågældende dokumenter. Jeg er dog tilfreds med, at Kommissionen, som på møderne fører ordet for EU, forud for møderne konsulterer såvel medlemsstaterne som ngo-miljøet. Dermed sikres det, at oplysninger og synspunkter uden for regeringskredse bliver inddraget i drøftelserne. Samtidig orienterer Kommissionen efter møderne ngo'erne om forløbet heraf.

Kl. 15:10

Den fg. formand (Jens Vibjerg):
Tak. Så er det fru Pernille Frahm.

Kl. 15:10

Pernille Frahm (SF):

Det var nemlig det, der anede mig: at man her vil følge de sædvanlige procedurer for åbenhed og lukkethed. Og det synes jeg måske at der skal gøres en indsats for at man ændrer på, for det er jo et område, der har en enorm interesse, og hvor der også er et enormt dobbeltspil. Derfor kunne det være rart at vide, hvad der egentlig foregår: om man indkalder til møde i udvalget, om man tager temaer op, om man får drøftet temaer igennem, og om der bliver nogle konklusioner på det.

Derfor spørger jeg så igen: Vil det danske Udenrigsministerium arbejde for, at man får ændret forretningsordenen, så man får en åbenhed i det her arbejde?

Kl. 15:11

Den fg. formand (Jens Vibjerg):
Tak. Så er det ministeren.

Kl. 15:11

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Jeg synes ikke, det vil være passende, at vi laver en speciel forretningsorden for den her underkomité. Det gælder jo for alle underkomiteer, at man ikke offentliggør mødeprotokoller og dagsordener; det er jo ikke normalt for en underkomité at gøre det. Til gengæld har man disse møder med Kommissionen forud, hvor Kommissionen så kan høre på de bemærkninger, der kommer fra ngo'erne, og de emner, de synes skal tages op, og så har man altså oven i købet også orienteringen ved Kommissionen efter møderne. Det synes jeg faktisk er en meget stor service.

Hvis man laver det her for én underkomité, skal man gøre det for alle underkomiteer, og det kan jeg ikke uden videre stå og sige er en lysende god idé; det er muligt, det er det, men jeg kan ikke uden videre stå og åbne for alle underkomiteer.

Kl. 15:11

Den fg. formand (Jens Vibjerg):
Tak. Så er det fru Pernille Frahm.

Kl. 15:11

Pernille Frahm (SF):

Næ, men nu er det sådan set ikke alle underkomiteerne, der er på dagsordenen her, det er lige den her, for det er den, der er vigtig.

Når jeg siger det her med dobbeltspil, er det jo, fordi vi har haft ganske mange eksempler på f.eks. israelske soldater, der efter tjenesten har kunnet berette ting, som den israelske offentlighed har været chokeret over at få at vide. Der er en lukkethed omkring, hvordan myndigheder optræder over for palæstinensere, hvad der foregår i de besatte områder, hvad der foregår ved checkpoints osv. osv. Vi har en række israelske menneskerettighedsorganisationer, som forsøger at dokumentere det, og som indimellem faktisk også vinder en del retssager.

Derfor var det lidt interessant, hvis den danske regering kunne arbejde for, at der kom noget åbenhed omkring det, sådan at man får en mere ærlig debat og for min skyld gerne om, hvad der foregår på begge sider, men nu handler det her jo lige om Israel.

Kl. 15:13

Den fg. formand (Jens Vibjerg):
Tak. Så er det ministeren.

Kl. 15:13

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Det har jeg jo svaret på. Hvis man åbner for en ny, special procedure for den her underkomité, må det jo gælde alle underkomiteer, der har møder og protokoller, og der er det, jeg siger, at det kan jeg ikke uden videre stå og sige, for i det øjeblik man åbner det ene sted, gælder det for alle.

Det her er meget vigtigt, men jeg kan da garantere fru Pernille Frahm for, at der er mennesker, der synes, at alle underkomiteer er vigtige; det her interesserer fru Pernille Frahm mest, men for andre underkomiteer, som man har i EU-systemet sammen med andre lande, gælder det, at der vil være andre ngo'er og andre interessegrupper, som finder *deres* arbejde mest interessant. Og det vil sige, at så åbner jeg pludselig for, at alle skal åbnes, og der er det, jeg står og siger, at det kan man ikke bare uden videre gøre, for der er jo en grund til, at man holder den slags mere fortroligt, for ellers bliver det svært at få en masse oplysninger frem.

Så synes jeg, det er meget opløftende i forhold til debatten, vi har haft, at fru Pernille Frahm kan oplyse, at ngo'erne har vundet mange retssager. Så er det jo altså muligt.

Kl. 15:14

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Så er det fru Pernille Frahm for sidste runde.

Kl. 15:14

Pernille Frahm (SF):

Ja, det er jo præcis, hvad det er. Men der er brug for, at der kommer mere åbenhed i begge lande – og nu er det så Israel, vi taler om her – omkring de her spørgsmål, hvis vi vil sikre demokratiet. Nu har jeg f.eks. lige set i avisen i dag, at et flertal i Knessets valgovervågningsudvalg, tror jeg det hedder, har besluttet, at de arabiske partier ikke må opstille. Altså, der foregår nogle ting, som går langt ud over, hvad både udenrigsministeren og jeg mener der bør foregå i en retsstat, og det vil vi vel gerne være med til at gøre noget ved.

Når jeg foreslår åbenhed i det her udvalg, argumenteres der med, at det jo så skal gælde alle steder, og at det jo er håbløst. Den type argumentation betyder jo, at vi ingenting kan gøre med noget som helst, medmindre vi kan gøre alt ved alting, og sådan er det jo ikke. Vi kan jo godt gøre noget ved noget. Lad os nu starte her.

Kl. 15:15

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ministeren.

Kl. 15:15

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Jamen jeg vil ikke bare starte her, for jeg har jo netop præcis sagt – og det har jeg jo svaret – at der jo skal være en konsekvens i det, man laver. Hvis det kan gøres det ene sted, må det kunne gøres alle steder, og det kan jeg ikke overskue i et mundtligt spørgsmål her. Hvis det skal gøres ét sted, skal det gøres alle steder i alle partnerskabsaftaler.

Men jeg synes da ærlig talt ikke, at fru Pernille Frahm skulle være så ked af det. Altså, der er møde med ngo'erne inden, og der er tilbagemelding til ngo'erne bagefter, så fru Pernille Frahm vil bare se selve papiret, men hun får jo i virkeligheden oplysningerne.

Jeg er også betænkelig ved den her foreløbige beslutning i Knesset, men jeg forstår altså også, at den ikke er endelig, og det håber jeg da heller ikke at den bliver – endelig.

Kl. 15:15

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til udenrigsministeren og tak til fru Pernille Frahm. Hermed er spørgsmålet sluttet.

Det næste spørgsmål er til velfærdsministeren af hr. Ole Vagn Christensen.

Kl. 15:16

Spm. nr. S 718

7) Til velfærdsministeren af:

Ole Vagn Christensen (S):

Vil ministeren forklare, om man virkelig finder det rimeligt at bruge bloktilskuddet til at kompensere kommuner, som bliver tvunget til at nedsætte madprisen på ældremad, og finder ministeren det rimeligt, at de kommuner, der underkompenseres, skal serviceforringe de ældre på andre områder?

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Velfærdsministeren.

Kl. 15:16

Velfærdsministeren (Karen Jespersen):

Spørgsmålet undrer mig meget, for mig bekendt er det altid den metode, man bruger, og det betyder jo, at nogle kommuner bliver overkompenseret den ene gang, og de kan måske så blive underkompenseret den anden gang.

Jeg tror, at man i alle de forslag, som den socialdemokratiske regering har fremsat, og som Socialdemokratiet har støttet, har brugt den her metode med efter DUT-princippet at give penge over bloktilskuddet, når man går ind og blander

sig. Og Socialdemokratiet har jo selv et beslutningsforslag om et loft over betalingen for ældremad – B 34, tror jeg det hedder – hvor der står, at man vil kompensere med 300 mio. kr. Jeg har læst det sådan, at de 300 mio. kr. vil blive givet på nøjagtig samme måde.

Jeg mener, at det er noget, som kommunerne er godt tjent med, og de har bestemt ikke stillet spørgsmål ved den måde at blive kompenseret på.

Kl. 15:17

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Så er det hr. Ole Vagn Christensen.

Kl. 15:17

Ole Vagn Christensen (S):

Det er jo helt rigtigt, at Socialdemokraterne har fremsat et beslutningsforslag til behandling i Folketinget. Det er også rigtigt, at dette forslag delvis er blevet optaget af Dansk Folkeparti, men det, jeg også forstår på ministeren – og det er sådan set det spørgsmål, jeg har stillet til regeringen – er, at uanset hvilken model der sådan set vil blive lagt op til i de forskellige forslag, finder ministeren det system, hvor man underkompenserer visse kommuner i den her slags enkeltstående tilfælde, rimeligt.

Det er sådan set det, jeg har spurgt efter: Finder ministeren det rimeligt, at man på den her måde yderligere vil undergrave økonomien eller lave serviceforringelser på velfærden? Er det sådan set det billede, der skal stå tilbage, nemlig at ministeren finder, at det er rimeligt?

Kl. 15:18

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ministeren.

Kl. 15:18

Velfærdsministeren (Karen Jespersen):

Altså, nu ved jeg ikke, om man må bruge udtrykket helt ude i hampen i Folketingssalen. Hvis man må det, vil jeg sige, at det her altså er helt ude i hampen, for man har aldrig nogen sinde bare sådan givet kompensation for et enkelt forslag, og man har altid brugt den model. Socialdemokratiet har altid brugt den model, og jeg kan ikke se andet, end at når Socialdemokratiet selv kommer med forslag om et loft over prisen på ældremad og bruger nøjagtig samme model, så er det da helt ude i hampen at stå og sige, at det er kritisabelt her. Man bruger jo altid selv den model og vil selv lave et loft over prisen på ældremad ud fra samme model.

Så jeg finder det nøjagtig lige så rimeligt eller urimeligt, som hr. Ole Vagn Christensen formentlig gør det, og det er jo baggrunden for, at

han utallige gange har støttet brugen af og brugt den model. Er der en eller anden genial måde at gøre det anderledes på, lytter jeg gerne til det, men jeg har aldrig hørt noget om det, heller ikke fra kommunernes side, tværtimod.

Kl. 15:19

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det hr. Ole Vagn Christensen.

Kl. 15:19

Ole Vagn Christensen (S):

Nu forstår jeg, at ministeren heller ikke mener, at det er en rimelig måde at håndtere de her problemer på. Sådan må jeg forstå det svar, der bliver givet her, for det kan jo ikke forstås anderledes.

Det beslutningsforslag, som er blevet fremsat, er jo blevet fremsat, fordi vi sådan set mener, at det er en urimelig ting, at man bliver ved med at undergrave pensionisternes økonomi, ved at man giver mulighed for, at udgifterne for mennesker, som i forvejen er meget, meget dårligt stillede, kan øges.

Hvis det var sådan, at der var hold i det, ministeren sagde, nemlig at ministeren faktisk ikke er af den opfattelse, at det her er rimeligt, jamen så havde man vel sådan set fremsat et forslag, hvori man havde sagt, at de her pensioner skal forhøjes, således at folk er i stand til at kunne håndtere de udgifter, der er, i stedet for at vi nu skal se på, at de f.eks. hjemme i den kommune, hvor jeg kommer fra, siger, at det her medfører, at der bliver en ringere rengøring. I forvejen er det, man er i stand til, meget ringe på grund af økonomien.

Kl. 15:21

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ministeren.

Kl. 15:21

Velfærdsministeren (Karen Jespersen):

Jamen det ville jo være nøjagtig samme situation, hvis Socialdemokratiets beslutningsforslag, B 34, blev besluttet. Det er den model, man altid bruger, og jeg har aldrig hørt Socialdemokratiet eller andre partier komme med ideer til, hvordan kommunerne ellers kan kompenseres. Jeg har sådan set syntes, at det her samlet set nærmest er en god forretning for kommunerne, for de får 124 mio. kr. som kompensation for det loft.

Så vidt jeg kan læse Socialdemokratiets beslutningsforslag, er det jo det samme, man gør, man lægger bare loftet lavere. Ellers siger man – med samme begrundelse, som regeringen giver – at der skal være et loft, og at der skal kompen-

seres efter samme model, som regeringen bruger. Så jeg synes i allerhøjeste grad, at vi her er i samme båd, men jo ud fra et ønske om at hjælpe pensionisterne, så de ikke skal betale en høj pris for deres mad.

Kl. 15:21

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det hr. Ole Vagn Christensen for en sidste omgang.

Kl. 15:22

Ole Vagn Christensen (S):

Samtidig gør man jo også her det, at man helt klart og tydeligt lægger op til, at en lang række andre velfærdsområder undergraves. Og det ville jo have været en diskussion, der havde været rimelighed i, at man havde set på, hvad konsekvenserne ville være af den model, man havde valgt, og var gået ind i et samarbejde med kommunerne og havde fundet ud af, hvordan vi skulle lave disse løsninger.

Beslutningsforslaget fra Socialdemokraternes side lagde jo sådan set op til – og det er helt rigtigt, at det var et dyrere forslag – at det skulle drøftes, på hvilken måde det skulle gennemføres, for det var jo ministeren, der skulle komme med et forslag til gennemførelse af det. Og det er derfor, jeg igen spørger: Er ministeren helt tryk ved den her måde, man sådan set kaster sig ud i at lægge et loft over udgifter på, når hun samtidig er klar over, at det undergraver velfærdens? For det havde jo også været på sin plads at tage det spørgsmål med.

Kl. 15:23

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ministeren.

Kl. 15:23

Velfærdsministeren (Karen Jespersen):

Jeg er nøjagtig lige så tryk ved det, som hvis vi havde vedtaget Socialdemokratiets forslag, B 34, og jeg noterer mig selvfølgelig, at hr. Ole Vagn Christensen ikke siger mig imod, når jeg siger, at det er nøjagtig samme model, der er valgt. Jeg ved søreme heller ikke, hvad det ellers skulle være for en model, man skulle have valgt. Så der er en grund til, at den her model er blevet valgt, lige siden man afskaffede refusionsmodellen i de større klumper i 1980, var det vist. Der har man jo valgt den her model, og mig bekendt er kommunerne og Kommunernes Landsforening glade for den.

Kl. 15:23

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Også tak til hr. Ole Vagn Christensen. Hermed er spørgsmålet sluttet.

Det næste spørgsmål er også til velfærdsministeren af hr. Rasmus Prehn.

Kl. 15:24

Spm. nr. S 903

8) Til velfærdsministeren af:

Rasmus Prehn (S):

Vil ministeren – set i lyset af de mange misvedligeholdte og nedslidte folkeskoler med ringe indeklime – fritage landets kommuner for loftet over de kommunale anlægsudgifter, så det nødvendige renoveringsarbejde kan blive igangsat?

Skriftlig begrundelse

Der henvises til undersøgelse foretaget af Skole og Samfund, www.skole-samfund.dk.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Ministeren.

Kl. 15:24

Velfærdsministeren (Karen Jespersen):

Altså, regeringen har jo virkelig været oppe på dupperne med at bistå kommunerne med og tilskynde dem til at sørge for, at skoler og andre bygninger er ordentligt vedligeholdt. Det var lige præcis grunden til, at vi lavede en særlig ramme i rammen, der blev hævet med 1 mia. kr., sådan at der var 6 mia. kr., der skulle bruges til den slags borgernære investeringer, som det hed.

Til min store ærgrelse bliver den ramme jo ikke fuldt udnyttet af kommunerne, og når vi skal til at forhandle med kommunerne igen, er det helt sikkert noget, der vil komme op. Og vi skal snakke med dem om, hvad grunden er til, at de ikke har udnyttet de muligheder for at lave skolerenoveringer, som de faktisk havde, for det er selvfølgelig meget, meget vigtigt, at skolerne er i en god stand.

Kl. 15:25

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det hr. Rasmus Prehn.

Kl. 15:25

Rasmus Prehn (S):

Når vi fra socialdemokratisk side rejser det her spørgsmål, er det jo, fordi vi har fået masser af henvendelser fra borgere, der fortæller, at der faktisk er rigtig mange nedslidte skoler.

Her den 8. januar bragte Politiken en offentliggørelse af en undersøgelse fra foreningen Skole og Samfund, som har talt med en række

skolebestyrelsesformænd på folkeskoler, og der er altså et overvældende flertal af dem, der siger, at folkeskolerne er endnu mere nedslidte, end de var for 10 år siden, og at det ser rigtig slemt ud.

De meldinger, vi får fra kommunalbestyrelser, borgmestre osv., er, at man rent faktisk udnytter de rammer, der er, men at rammerne er meget snævre. Regeringen har jo lagt et loft over, hvor meget man må bruge på anlæg, og det er rigtigt, at man måske har udvidet rammen med hensyn til skoler, men den samlede ramme er jo altså mindre i 2009, end den var i 2008, og i 2008 var den meget stram, så kommunerne har haft utrolig svært ved at lave de anlægsprojekter, de gerne vil.

Så det er jo sådan set regeringens politik, og det anlægsloft og de trusler, ministeren har lagt op til med de her straffemekanismer i 2008, har været medvirkende årsag til, at skolebørn stadig sidder i træk og på slidte møbler, som det bliver refereret i Politiken.

Kl. 15:26

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ministeren.

Kl. 15:26

Velfærdsministeren (Karen Jespersen):

Det er ikke rigtigt, når man ser det historisk, at det er en særlig snæver ramme, som jo bliver forhandlet hvert år med Kommunernes Landsforening. Fakta er jo, at den ramme i rammen, der er lavet for at sikre nogle flere skoleinvesteringer, hvilket der jo også er blevet givet bidrag fra Kvalitetsfonden til, ikke er blevet udnyttet fuldt ud, og vi skal selvfølgelig snakke med kommunerne om, hvordan vi sørger for, at de muligheder bliver udnyttet fuldt ud. Det er jo meningen, at den ramme skal hæves med yderligere 1 mia. kr. til næste år.

Jeg er helt enig i, at det, at skolerne er i en ordentlig stand, er et meget vigtigt element i forbindelse med et velfungerende skolesystem. Så jeg vil lægge mig meget i selen for, at det sker.

Kl. 15:27

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Så er det hr. Rasmus Prehn.

Kl. 15:27

Rasmus Prehn (S):

Jamen jeg vil meget gerne have, at ministeren simpelt hen bekræfter, at det er sådan, at den samlede ramme for anlæg er 600 mio. kr. lavere i 2009, end den var i 2008. Det skal ministeren lige

forholde sig til. Så kommunernes mulighed for at lave anlægsinvesteringer er altså mindre.

Vi ved jo, at der er en masse gode projekter at sætte i gang, og vi ved også, at ledigheden stiger. Alene i dag kan man i Information se, at der er udsigt til, at i hvert fald en halv million mennesker bliver berørt af ledighed.

Var det ikke en idé at fremrykke offentlige investeringer ved at løfte anlægsloftet og sige til kommunerne: Lav nu de skolerenoveringer, kom nu i gang med det, skift møblerne ud, gør nogle forskellige ting? For det er medvirkende til at sætte gang i beskæftigelsen, samtidig med at det bedrer nogle fuldstændig uacceptable vilkår ude på folkeskolerne. Ville det ikke være et godt signal at sende fra regeringen netop i dag?

Kl. 15:28

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ministeren.

Kl. 15:28

Velfærdsministeren (Karen Jespersen):

Nu foregår der jo i øjeblikket netop forhandlinger, som Socialdemokratiet også er med i. Dem kan jeg selvfølgelig ikke begynde at kommentere nu, men der er der jo netop også en mulighed for Socialdemokratiet for at komme med ønsker.

Kl. 15:28

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det hr. Rasmus Prehn.

Kl. 15:28

Rasmus Prehn (S):

Det glæder mig, men jeg kan fortælle så meget, at vi havde statsministeren her i salen til at svare på netop de her ting, og han var uinteressert i fremrykke offentlige investeringer i hvert fald på nuværende tidspunkt. Det er jo lige nu og her, vi har ledigheden, så det kunne være rigtig godt at få sat gang i de her ting.

Der er jo altså et vedligeholdelsesefterslæb, som der virkelig trænger til at blive gjort noget ved, så jeg synes, det ville være enormt kærkomment, hvis man fra regeringens side sendte det signal og sagde til kommunerne: Det her meget snævre anlægsloft, som er 600 mio. kr. lavere i år, end det var sidste år, løfter vi, for vi ved, at der er et behov for offentlige investeringer, vi kan se, at skolerne er nedslidte, og vi ved, at der også er behov for at få sat gang i beskæftigelsen. Jeg synes, det kunne være så godt, hvis regeringen kunne sende det klare signal.

Kl. 15:29

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ministeren.

Velfærdsministeren (Karen Jespersen):

Jamen nu må vi se, hvad de forhandlinger bringer. Det er i hvert fald sådan, at spørgsmålet er højt prioriteret i de økonomiske forhandlinger, der skal føres med kommunerne, og det er jo allerede blevet bebudet, at der bliver 1 mia. kr. mere til borgernære investeringer, som det hedder, altså bl.a. skoleinvesteringer.

Kl. 15:29

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Hermed er spørgsmålet sluttet.

Det næste spørgsmål er også til velfærdsministeren af hr. Rasmus Prehn.

Kl. 15:29

Spm. nr. S 904

9) Til velfærdsministeren af:

Rasmus Prehn (S):

Hvordan forsvaret ministeren det velfærdstab, der opstår, ved at priserne i landets SFO'er stiger på grund af kommunernes pressede økonomi med mange udmeldelser til følge, når regeringen under valgkampen lovede mere og bedre velfærd?

Kl. 15:30

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Velfærdsministeren.

Kl. 15:30

Velfærdsministeren (Karen Jespersen):

Når det gælder de tilbud, der er under Velfærdsministeriet, er der jo et loft over, hvor meget man kan komme til at betale. Men skolefritidsordningerne, SFO'erne, ligger jo under Undervisningsministeriet, så hvis hr. Rasmus Prehn er utilfreds med det system og med, hvordan det fungerer, og de konsekvenser det får, så er den, der kan lave det om, jo undervisningsministeren, og derfor vil jeg anmode hr. Rasmus Prehn om at tage det emne op med undervisningsministeren.

Kl. 15:30

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det hr. Rasmus Prehn.

Kl. 15:30

Rasmus Prehn (S):

Jeg kan berolige ministeren med, at Socialdemokratiet og jeg allerede for længst har stillet en række spørgsmål til undervisningsministeren. Han virker ikke synderlig interesseret i at foretage sig noget. Jeg stiller det her spørgsmål til velfærdsministeren, fordi jeg oplever, at den måde,

man har lavet ressortfordelingen på i regeringen, betyder, at velfærdsministeren har det overordnede ansvar for velfærden i kommunerne osv., og når det er sådan, at der er lavet kommuneaftaler, hvori der er rammer for kommunernes økonomi, så gælder det jo også, hvilke muligheder kommunerne så har for at prioritere sådan noget som skolefritidsordninger.

Der var her lige op til jul en ritzaundersøgelse, der blev offentliggjort, og ifølge den viser det sig, at der altså er en række kommuner, som simpelt hen lader priserne stige ret voldsomt. Alene i Haderslev er der altså 125 børn, der er blevet meldt ud af skolefritidsordningen – Haderslev er jo godt nok en stor kommune, men så stor er den heller ikke – 125 børn, hvis forældre siger, at de simpelt hen ikke har råd til at lade dem gå der. Skolefritidsordningen er simpelt hen for stor en belastning for deres husholdningsbudget til, at de har råd til at lade deres børn gå der.

Vi kan jo nok blive enige om, at det altså får ret betydelige konsekvenser, når et barn ikke længere går i skolefritidsordning. Det er altså farvel til de venner, man har henne i skolefritidsordningen; det er farvel til aktiviteterne dér. Det her gælder 125 børn bare i Haderslev, og så kan man jo kigge på, hvad det er på landsplan. Det, at mange børn bliver holdt uden for det fællesskab, som en skolefritidsordning er, må da betegnes som et velfærdstab. Vil ministeren ikke medgive, at det er et velfærdstab, hvis det er sådan, at forældre ikke har råd til at have deres børn gående i et tilbud om eftermiddagen, men at børnene skal sidde derhjemme alene og passe sig selv, mens mor og far er på arbejde?

Kl. 15:32

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ministeren.

Kl. 15:32

Velfærdsministeren (Karen Jespersen):

Efter den logik skulle jeg jo have et overordnet ansvar for stort set alt i det her samfund – altså, ordentlige transportmidler kan man jo også kalde velfærd. Så alene det, at det hedder Velfærdsministeriet, betyder jo ikke, at jeg kan blande mig i alt muligt på alle andre ressortområder, og det samme gælder altså også priserne for SFO'erne. Men jeg kan forstå, at hr. Rasmus Prehn har taget det op med undervisningsministeren, og jeg må så også holde fast i, at det er der, man skal rejse diskussionen – det er der, tingene kan ændres.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):
Tak. Så er det hr. Rasmus Prehn.

Kl. 15:32

ne er sat op. Jeg ved det ikke, men det ville i hvert fald undre mig temmelig meget, hvis det var sådan.

Rasmus Prehn (S):

Jamen jeg er ikke hundrede procent enig i den udlægning, ministeren kommer med her. Det er jo rigtigt, at det er undervisningsministeren, der har ansvaret for det, hvis man skulle lave et loft over, hvor meget det må koste på en skolefritidsordning. Men kommunernes samlede vilkår, samlede mulighed for at prioritere velfærd må vel være velfærdsministerens ansvar sammen med finansministeren. Men det er rigtigt, at regeringen har lavet et meget stort rodsammen; det er jo et kæmperessort, som velfærdsministeren har.

Men jeg synes jo, at man også må opfatte en regering som et kollektiv, som tager fælles ansvar, og her taler vi om børn, som bliver ladet i stikken, fordi deres forældre simpelt hen ikke har råd til at lade dem gå i den her skolefritidsordning. Det mener jeg også velfærdsministeren må tage op og påtage sig ansvaret for og sige: Vi som regering vil sende det klare signal, at kommunerne skal have mulighed for at prioritere det her område, så børn ikke skal gå direkte hjem fra skole, sidde derhjemme og kukkelure og være alene og isolerede, mens de andre er i skolefritidsordning. Jeg synes godt, at ministeren kunne give det tilsagn.

Kl. 15:33

Den fg. formand (Jens Vibjerg):
Tak. Så er det ministeren.

Kl. 15:34

Velfærdsministeren (Karen Jespersen):

Jamen ud fra den filosofi skulle man jo til at låse alt fast. Det bevæger sig i retning af en meget central statsstyring, når man siger, der skal være loft over alle de elementer, en kommune kan have at skrupe på i et forsøg på at prioritere.

Jeg er ikke bekendt med det ritzautelegram, og det bliver der heller ikke henvist til i begrundelsen for spørgsmålet, jeg hørte kun, at Haderslev blev nævnt. Jeg ved også, at der har været et spørgsmål om Esbjerg, og jeg tror, det er hr. Rasmus Prehn, der har stillet spørgsmål til undervisningsministeren på baggrund af det. De har så sat prisen ned igen, så vidt jeg har forstået. Men umiddelbart kender jeg ikke flere kommuner, der har sat priserne op, og her står det nærmest, som om det er i alle landets SFO'er, priser-

Den fg. formand (Jens Vibjerg):
Tak. Så er det hr. Rasmus Prehn.

Kl. 15:34

Kl. 15:35

Rasmus Prehn (S):

Når jeg i mit spørgsmål lægger op til, at det er alle kommuner, der har meget høje priser, så hænger det jo sammen med, at BÙPL har lavet en undersøgelse, der viser, at det kun er 2 pct., der har sat prisen ned. Det er 45 pct., der har sat den op, og så er der så en række, der holder prisen på det meget høje niveau, der er nu. Så det er altså et generelt problem, der er tale om her.

Når jeg tager det her spørgsmål op med netop velfærdsministeren, er det jo for at undgå diskussionen om de her meget nidkære og stramme styringsregler for, hvad loftet skal være. Det er derfor, jeg ikke beder undervisningsministeren om at lave et loft over, hvad det skal koste at gå i skolefritidsordning, men jeg tager en mere generel debat op med velfærdsministeren om, om ikke vi kunne give kommunerne mulighed for at prioritere velfærd, sådan at man ikke kommer ud i, at man simpelt hen er nødt til at sætte prisen op på skolefritidsordninger og dermed rammer de her børn, fordi man ikke har andre steder at spare.

Situationen er jo den, at kommunerne er meget pressede økonomisk, de har svært ved at få enderne til at nå sammen, og det er der, jeg ser velfærdsministerens ansvar, og det er der, velfærdsministeren har en mulighed for at komme de her børn til undsætning og sige til dem: I skal også gå i skolefritidsordning i fremtiden, for regeringen har en klar politik om, at vi skal have bedre velfærd.

Det kunne være så godt, hvis regeringen kunne komme med det tilsagn.

Kl. 15:36

Den fg. formand (Jens Vibjerg):
Tak. Så er det ministeren.

Kl. 15:36

Velfærdsministeren (Karen Jespersen):

Så skulle man så til at hæve bloktilskuddet, og for at finansiere det skulle man hæve skatterne. Pengene skal jo komme et sted fra.

Men nu er der i hvert fald en debat med Undervisningsministeriet om priserne på SFO'erne, og det vil jeg selvfølgelig følge med i.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til velfærdsministeren og tak til hr. Rasmus Prehn. Hermed er spørgsmålet sluttet.

Det næste spørgsmål er til integrationsministeren af fru Karina Lorentzen.

Kl. 15:36

Kl. 15:38

Spm. nr. S 910

10) Til integrationsministeren af:

Karina Lorentzen (SF):

Mener ministeren, at hun har et ansvar for at sikre klar og overskuelig lovgivning, således at borgerne ved, hvordan de skal indrette sig efter lovgivningen og dermed sikre sig mod strafforfølgelse?

Kl. 15:36

Skriftlig begrundelse

Spørgsmålet stilles på baggrund af sagerne om taxachaufførers transport af personer over den dansk-tyske grænse.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Integrationsministeren.

Kl. 15:36

Integrationsministeren (Birthe Rønn Hornbech):

Jeg har regnet ud, at det er fire arbejdsdage siden, at den samme spørger rejste spørgsmål til den samme minister om den samme sag. Jeg håber ikke, at det vil blive opfattet som arrogant, at jeg her i starten af debatten siger, at vi nok ikke kan undgå, at det kommer til at virke lidt som en genudsendelse, for jeg kan kun gentage det, jeg allerede har sagt.

Der er en klar straffebestemmelse om, at man ikke må smugle mennesker ind i Danmark. Der er en klar beskrivelse af, hvad man må, og hvad man ikke må. Og da det er en straffebestemmelse, har vi indrettet os sådan i Danmark, at det er Folketinget, der beskriver gerningsindholdet, beskriver strafferammen, men det er domstolene, der undersøger, om der er de objektive beviser, og om der er de subjektive betingelser til stede, altså om man har udøvet det fornødne fortsat. Det er der nogle domme der har taget stilling til. Det er den retstilstand, som vi skal have i Danmark, og det har vi ikke i sinde at ændre på.

Kl. 15:38

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det fru Karina Lorentzen.

Karina Lorentzen (SF):

Jeg kan også regne, og jeg ved også godt, at det ikke er lang tid siden, vi har diskuteret den her sag, men når jeg tager den op igen, er det faktisk, fordi jeg synes, at den er ret vigtig.

Jeg kan godt følge ministeren i, at der er en klar straffebestemmelse, men der er altså ikke nogen klarhed over, hvordan de her taxachauffører skal indrette sig for at undgå domme for menneskesmugling eller for diskrimination. Det er sådan set det, jeg leder efter.

Jeg er nødt til at spørge: Mener ministeren, at hun har levet op til sit ansvar for at sikre en klar og overskuelig lovgivning, når lovgivningen ikke siger noget om, hvordan de her mennesker rent faktisk kan sikre sig mod strafforfølgelse?

Jeg synes, at det er meget ukonkret. I det sidste svar, som ministeren gav mig her i salen, sagde hun, at taxachauffører skal være forsigtige. De skal se på, om folk har bagage med, og de kan måske bare vente på, at domstolene tager stilling til det enkelte strafgrundlag. Men det vil de jo først gøre, når skaden er sket.

Mener ministeren, at hun har sikret, at der er en klar og overskuelig lovgivning på det her område? Mener ministeren, at hun har sikret sig, at det rent faktisk også er praktisk muligt for taxachaufførerne at overholde lovgivningen?

Kl. 15:39

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ministeren.

Kl. 15:39

Integrationsministeren (Birthe Rønn Hornbech):

Det her er jo en straffebestemmelse som alle andre straffebestemmelser. I et retssamfund er det altså sådan, at det er lovgiver, der vedtager love, men i de konkrete sager, hvor der skal foretages en bevisafvejning, og hvor der skal idømmes en straf, er det altså ikke noget, som lovgiver og slet ikke administrationen skal gøre. Det er det, vi har de uafhængige domstole til.

Den bestemmelse afviger ikke fra alle mulige andre straffebestemmelser i særloven og i straffeloven. Det kan ikke være anderledes, medmindre man ønsker sig et helt andet samfund eller en lovgivning, hvor hvert eneste eksempel som i middelalderen er nævnt i selve lovgivningen. Det er heller ikke et princip, jeg kan gå ind for. Så ja, loven er fuldstændig klar. De enkelte eksempler og bevisafvejningen foretages af domstolene. Sådan må det være i et retssamfund.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det fru Karina Lorentzen.

Kl. 15:40

vil prøve at se på og tage nogle initiativer, så vi kan få den her sag ud af verden?

Kl. 15:42

Karina Lorentzen (SF):

Jo, men sagens kerne er jo netop, at det her skulle undgå at komme til domstolene. Det skulle undgå at resultere i kriminelle handlinger, som folk kan blive retsfulgt for. Kan ministeren da ikke i det mindste have en forståelse for, at taxa-chaufførerne er i en slags ingenmandsland her? Der er godt nok en klar bestemmelse om, at man ikke må overtræde loven, men når det ikke er praktisk muligt, så er det jo svært at overholde loven.

Ministeren giver altså et meget, meget ukonkret svar til mig, nemlig at taxachauffører skal sikre en lovlig indrejse, men de skal ikke tjekke pas. Hvordan kan lovlig indrejse så ske? Hvordan kan man sikre sig her? Det synes jeg at ministeren skulle tage at svare taxichaufførerne på. De har jo ikke en jordisk chance for at efterleve noget, der er så uklart.

Jeg synes, at det må ministeren simpelt hen tage initiativ til at få en ordning på.

Kl. 15:40

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ministeren.

Kl. 15:42

Integrationsministeren (Birthe Rønn Hornbech):

Jamen jeg havde sådan set allerede gættet, at spørgeren vil komme igen og igen, fordi spørgeren ikke vil finde sig med, at der kunne være andre holdninger her i Folketinget end spørgere-ns – og det er der. Der bliver ikke ændret noget. Jeg kommer gerne hver onsdag, men det er klart, at min ordrigdom vil blive mindre og mindre for hver onsdag.

Kl. 15:42

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til integrationsministeren og til fru Karina Lorentzen. Hermed er spørgsmålet sluttet.

Det næste spørgsmål er til transportministeren fra hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 15:42

Spm. nr. S 889

11) Til transportministeren af:

Bjarne Laustsen (S):

Vil ministeren – mens vi venter på, at der bliver truffet beslutning om en ny, tredje Limfjordsforbindelse – sørge for, at der bliver etableret et tredje spor nord for Limfjordstunnelen ind til afkørsel 21 (Forbindelsesvejen), hvad der kunne etableres midlertidigt i nødsporet, indtil noget mere permanent er etableret, idet det ville forhindre mange farlige episoder hver dag, når der skal ske en indfletning, hvor de tre spor går ned på to, på denne korte strækning?

Kl. 15:41

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ministeren.

Kl. 15:41

Integrationsministeren (Birthe Rønn Hornbech):

Jamen det har jeg overhovedet ikke i sinde. Det ville fordrer en fuldstændig ændring af vores samfund, af vores måde at lovgive på, af magtfordelingen mellem den udøvende, den lovgivende og den dømmende magt. Det kunne jeg ikke drømme om. Og erfaringen viser da også, at de fleste taxichauffører selvfølgelig udmærket kan finde ud af at overholde loven.

Kl. 15:41

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det fru Karina Lorentzen.

Kl. 15:41

Karina Lorentzen (SF):

Altså, den her debat kan jo komme til at tage de næste mange onsdage, hvis ministeren ikke snart giver en indrømmelse. Jeg synes, at ministeren i det mindste godt kunne erkende, at her er et problem. Det er jo ministerens ressort, det er ministerens opgave at sikre, at vi har en overskuelig lovgivning, som også er mulig for borgerne at overholde. Hvorfor kan ministeren ikke bare sige, at der her er et problem, som hun godt

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Transportministeren.

Kl. 15:43

Transportministeren (Lars Barfoed):

Tak for det, og tak til hr. Bjarne Laustsen for spørgsmålet. Det giver mig jo anledning til endnu en gang at gøre opmærksom på regeringens transportpolitiske udspil »Bæredygtig transport – bedre infrastruktur«, som vi for ganske nylig har lanceret, og som er et nyt, historisk transportpolitisk udspil, som skal danne grundlag for en grønnere transportpolitik i Danmark og for, at vi får investeret i en effektiv infrastruktur overalt i Danmark. Jeg skal sørge for, at hr. Bjarne Laustsen får et eksemplar af udspillet, når vi

er færdige med debatten her, hvis ikke hr. Bjarne Laustsen har det i forvejen, for jeg tror i hvert fald ikke, at hr. Bjarne Laustsen helt har haft lejlighed til at læse det endnu.

Det er nemlig sådan, at hvis man ser i udspillet, vil man kunne se, at vi er meget opmærksom på ikke mindst trafikken omkring Limfjordstunnelen, og det indgår netop i oplægget, at vi skal se dels på at lave en investering i intelligente transportstyringssystemer omkring Limfjordstunnelen, så trafikken kan blive ledt mere effektivt igennem, dels på vejkapaciteten lige nord for Limfjordstunnelen. Vi har jo tidligere udvidet syd for den, og det er tanken, at vi skal se, om vi ikke i de forhandlinger, der nu er mellem partierne, kan få skabt grundlag for en investering, så vi får udvidet kapaciteten lige nord for Limfjordstunnelen og dermed får løst op for de trængselsproblemer, der jo netop er på det sted, som hr. Bjarne Laustsen så rigtigt gør opmærksom på.

Kl. 15:44

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 15:44

Bjarne Laustsen (S):

Tak. Jeg takker også for, at ministeren trods alt anerkender, at der er et problem her. Men at trække sagen i langdrag og vente på kommissioner og på, at politikere sætter sig sammen, er jo en skandale. Når nu man ved, som ministeren klart påpeger, at det hjalp at lave et ekstra spor i sydgående retning, hvorfor har man så ikke lavet det tredje spor, da man byggede den her bro? Man fik endda en ekstra chance, fordi man var så uheldig, at den faldt sammen igen.

Det er jo helt skørt. Der er jo ingen mennesker, der kan forstå sådan en molbohistorie, forstå, at man, når man ved, at det ville være noget, der virkede, så ikke etablerede det, samtidig med at man alligevel var i gang med det vejarbejde, som generede alle trafikanterne i næsten 2 år. Jeg forstår simpelt hen ikke, hvorfor man ikke allerede har lavet det, når nu man ved, at det virker.

Så er det, jeg siger, at løsningen jo kunne være – hvilket ministeren i øvrigt selv har været ude med – at man overvejede at spørge: Jamen kan man så ikke køre i nødsporet for at løse nogle af de her trængselsproblemer? Der er i forvejen ingen nødspor i tunnelen, og det, der her tales om, er 200-300 m og det ville altså – især i spidsbelastningssituationer – gøre, at trafikken kunne glide meget lettere. For hver eneste dag ser vi, at

der især omkring fyraften og i morgentrafikken er rigtig store problemer på det sted. Så jeg kan simpelt hen ikke se, hvorfor ministeren nøler. Se at komme i gang. Det ville være mit råd til transportministeren.

Kl. 15:46

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ministeren.

Kl. 15:46

Transportministeren (Lars Barfoed):

Nu synes jeg, at jeg om nogen tid kan beskyldes for at nøle med noget, men jeg synes, det er lidt tidligt et par måneder inde i min karriere som transportminister at sige, at jeg nøler. Faktisk er der nu, som jeg før gjorde opmærksom på, fremlagt et stort transportpolitisk udspil, og i det er det meget nøje beskrevet, at regeringen er meget opmærksom på trængselsproblemerne ved Limfjordstunnelen.

Det er sådan, at det helt konkret indgår i forhandlingerne, som vi i øvrigt for alvor startede på med partierne her til morgen i Transportministeriet, at vi skal se på at skaffe finansiering til anlæg af et tredje nordgående spor ved Limfjordstunnelen, altså mellem Limfjordstunnelen og Bouet. Vi skal sammen med en række andre projekter have indbudgetteret midler til det. Nu må vi se, om der er flertal for det i Folketinget. Der kan hr. Bjarne Laustsen jo påvirke sine egne forhandlere i Socialdemokratiet til at støtte regeringen i netop at gøre det.

Kl. 15:47

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 15:47

Bjarne Laustsen (S):

Jeg tror slet ikke, at det skal ind i nogen forhandlinger. Det er allerede i dag et problem. Det kan en blind mand føle med sin stok. Jeg synes bare, transportministeren skulle komme op og se på det. Nu har regeringen jo skiftet transportminister tre-fire gange inden for det sidste års tid, og det er jo hverken min eller nordjydernes skyld.

Men vi har altså et meget påtrængende problem her, og det kan løses meget enkelt. Spørgeren har endda tilladt sig at foreslå, hvad det er, der skal gøres. Det er simpelt hen bare at komme i gang, og derfor er det, jeg siger: Lad nu være med at nøle for meget med det her. Vi skal selvfølgelig have sikret, at sikkerheden omkring det er i orden, men det er en meget labvureaukratisk ordning at give mulighed for, at man kan køre i nødsporet, indtil der er fundet en mere permanent løsning. Der er ingen grund til at for-

styrre hverken kollegaer, partiformænd eller andre med at lave store planer for, hvordan trafikudviklingen skal være i Danmark. Det her er simpelt hen så lillebitte en ting, som man godt kunne se særskilt på fra ministerens side. Se at komme i gang med det. Jeg kan slet ikke forstå, at det ikke blev lavet, samtidig med at man fik den nye bro på det pågældende sted.

Kl. 15:48

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ministeren.

Kl. 15:48

Transportministeren (Lars Barfoed):

Jeg må så lige forklare hr. Bjarne Laustsen lidt om det der med forhandlinger. Det hænger jo sammen med, at ministre ikke bare selv kan – og det overrasker måske hr. Bjarne Laustsen – disponere og bruge penge, uden at der er en bevilling i Folketinget til det enten ved finansloven, eller ved at Finansudvalget vedtager et aktstykke, hvor der bliver bevilget de fornødne penge.

Den forhandling, jeg i øjeblikket har med Folketingets partier, går ud på at skabe flertal for nogle bevillinger til investeringer i infrastrukturen, og deri indgår trafikforholdene lige nord for Limfjordstunnelen.

Med hensyn til at benytte nødsporet, som man kunne sige måske var en hurtigere løsning end at anlægge et tredje spor, der synes jeg bestemt – det har jeg også sagt i debatten – at vi skal overveje mulighederne for i myldretiden at inddrage nødsporet, hvis vi er sikre på, at vi kan dirigere trafikken effektivt ud og ind af nødsporet, især så nødhjælpskøretøjer kan komme frem, for det er jo altså det, det først og fremmest skal bruges til. Men det kan man heller ikke gøre på det her sted, uden at der sker en ombygning, bl.a. fordi der ikke er kapacitet på nødsporet til, at man bare lige kan begynde at køre hen over det med alle mulige biler, så det kræver også en ombygning at bruge nødsporet.

Kl. 15:49

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 15:49

Bjarne Laustsen (S):

Det kan jeg simpelt hen ikke forstå, for asfalten ligger der jo i forvejen. Det kan være, der skal lægges et ekstra lag på, og det vil være let at gøre.

Jeg vil gerne spørge, om ministeren har sikret sig, at der i det hele taget kan laves et tredje spor på den måde, som den nye bro er bygget på. Det er her, jeg synes, skandalen ligger gemt: Hvis

man ikke får lavet det rigtigt fra starten, når man laver så stort et stykke arbejde, så giver det da anledning til bøv. I tunnelen er der altså ikke noget nødspor.

Jeg er helt enig i, at redningskøretøjer og andre skal kunne komme frem, hvis uheldet er ude, men det her drejer sig om, at man kan skille det i den periode, hvor der er behov for det, og lukke det af, hvis der er behov for redningskøretøjer, så jeg kan simpelt hen ikke forstå det, også selv om der skal laves et aktstykke. Altså, hvor der er en vilje, er der også en vej. Her er jo helt klart et behov, så jeg kan simpelt hen ikke forstå, at ministeren ikke kan se at komme i gang med det.

Kl. 15:50

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ministeren.

Kl. 15:50

Transportministeren (Lars Barfoed):

Nu tror jeg, at jeg flere gange har sagt, at jeg rent faktisk er i gang med at forhandle med partierne i Folketinget om at skabe bevillinger til en række investeringer i infrastrukturen i Danmark, derunder en løsning på de i virkeligheden akutte trængselsproblemer, der er omkring Limfjordstunnelen, dels ved intelligente trafikstyringsmodeller, dels ved anlægning af et tredje spor.

Med hensyn til nødsporet er det sådan, at der er belægningen i dag ikke bygget til, at man bare kan køre på den med den almindelige trafik. Det kræver også drøftelser med det lokale beredskab, at vi sikrer, at det kan gøres på en sådan måde, at nødhjælpskøretøjer kan komme frem, for vi kan vel blive enige om, at det er forudsætningen, at nødhjælpskøretøjer kan komme frem. Derudover skal det også overvejes, om der vil være behov for hastighedsreguleringer på strækningen, hvis der skal være mulighed for at køre i nødsporet.

Kl. 15:51

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Ja tak. Hermed er spørgsmålet sluttet.

Det sidste spørgsmål er også stillet af hr. Bjarne Laustsen til transportministeren.

Kl. 15:51

Spm. nr. S 890

12) Til transportministeren af:

Bjarne Laustsen (S):

Vil ministeren oplyse, hvilke muligheder han ser for, at den tredje Limfjordsforbindelse kan komme med i infrastrukturforhandlingerne, selv om

regeringen i første omgang ikke har prioriteret et højt og veldokumenteret behov fra nordjyderne om en ekstra forbindelse, og hvornår en sådan forbindelse kan etableres?

Kl. 15:53

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Transportministeren.

Kl. 15:51

Transportministeren (Lars Barfoed):

Undskyld, jeg sad og ventede på, at hr. Bjarne Laustsen tog ordet – det er jeg så vant til. Men det er jo rigtigt, at det er mig, der starter; det er jo et nyt spørgsmål, beklager.

Jeg vil sige, at den tredje Limfjordsforbindelse selvfølgelig er noget, man må forestille sig bliver en del af vores forhandlinger. Regeringen har jo, som jeg har nævnt nogle gange, netop fremlagt et transportpolitisk udspil. Det er ikke en egentlig investeringsplan, hvor der sådan er en endelig liste over en række investeringsprojekter; det er et transportpolitisk udspil med nogle visioner, ikke mindst nogle grønne visioner, for udviklingen af infrastrukturen i Danmark. På baggrund af det udspil er det så, at vi nu er i gang med at konkretisere nogle investeringer, og det gør vi sammen med partierne, fordi vi jo altså skal finde det her flertal bag bevillingerne. Vi har i vores udspil opstillet en række fokusområder for de kommende investeringer og peget på, at vi skal sætte ind dér, hvor trængslen er størst.

Der er for mig at se ingen tvivl om, at Limfjordstunnelen er et af de områder, som kan komme i spil i den forbindelse. Vi har sagt i udspillet, at vi skal investere dér, hvor trængslen er størst, og hvor den samfundsøkonomiske nytteværdi er størst af at gå ind og investere. Det er ikke mindst i hovedstadsområdet og i Østjylland, hvor Infrastrukturkommissionen har peget på, at trængslen stiger mest i de kommende år og vil være størst. Men derudover er der selvfølgelig en lang række andre flaskehalse og såkaldte hængsler rundt omkring i landet, hvor vi skal ind og investere for at få trafikken til at glide fornuftigt. Der tror jeg som sagt at en udbygning af strækningen nord for Limfjordstunnelen under alle omstændigheder kommer til at indgå, men jeg er også helt opmærksom på de overvejelser, der er lokalt om forskellige vejføringer af en helt ny tredje Limfjordsforbindelse.

Men det er jo altså noget, som ligger længere ude i fremtiden med anlæggelse af et tredje spor nord for Limfjordstunnelen end en akut løsning på trængslen, som vi talte om før.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 15:53

Bjarne Laustsen (S):

Tak for svaret. Det er også det, der bekymrer mig. I den fine rapport, jeg så får overdraget efter vores snak her, står der jo ikke noget om, at der er behov for en tredje Limfjordsforbindelse. Der står, at der er behov for det, som vi talte om før, nemlig at lave et eventuelt tredje spor.

Det, der er problemet her, er, at ministeren jo nævner København og Østjylland osv. og ikke noget om Nordjylland. Jeg har jo hørt både konservative politikere og folk fra regeringspartiet Venstre udtale, at der er meget behov for det her, og de vil sørge for, at det kommer med. Det, der bekymrer mig, er, at transportministeren ikke siger: Ja, selvfølgelig skal vi have en ny tredje Limfjordsforbindelse, for den gamle bro og den nuværende tunnel er ikke nok til at sikre, at der kan være en udvikling i vores samfund også i Vendsyssel og i Nordjylland i det hele taget, hvis ikke vi allerede nu får det planlagt. Der er noget med VVM-redegørelser osv.

Jeg vil gerne sikre, at en ny tredje Limfjordsforbindelse er med på lige fod med alle de andre projekter i Danmark, der er tale om. Og det er det, jeg håber at transportministeren vil give et tilsagn om og sige nu her i dag: Ja, der er et behov, og selv om de folk, vi har haft til at kigge på Infrastrukturkommissionens rapport, ikke har nævnt det, er det regeringens ønske, at den kommer med i de her forhandlinger. Vil ministeren sikre, at det kommer med på lige fod med alle de andre projekter?

Kl. 15:55

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ministeren.

Kl. 15:55

Transportministeren (Lars Barfoed):

Nu er det jo, som jeg lige nævnte, sådan, at vi har startet forhandlingerne med partierne her til morgen, ja, de startede i virkeligheden allerede ovre i Finansministeriet i sidste uge, og nu diskuterer vi konkrete investeringsprojekter i Transportministeriet i de næste par uger for at sætte den første bølge af investeringer i gang. I den situation ville det være lidt underligt, hvis jeg samtidig forhandlede her i Folketingssalen direkte med hr. Bjarne Laustsen i stedet for at forhandle med Socialdemokratiets trafikpolitiske ordfører ovre i Transportministeriet. Så en egentlig forhandling om, hvad der nu skal sæt-

tes i gang, og hvad der ikke skal sættes i gang, vil jeg altså forbeholde mig at vi tager med trafikordførerne og ikke her i salen.

Men regeringen er opmærksom på problemerne. Det fremgår af vores udspil; på side 28 står der, at ved Aalborg fungerer den jyske motorvej både som international transportkorridor og som lokal pendlerrute. Det giver store trafikmængder, og der er begyndende trængselsproblemer omkring Limfjordstunnelen. Så vi har helt klart gjort rede for her i vores udspil, at vi er opmærksomme på trængselsproblemerne ved Limfjordstunnelen, og det kan meget vel være noget, som indgår i forhandlingerne. Men hvordan forhandlingerne vil ende, kan jeg ikke stå og sige her, for det ved jeg jo ikke, da vi først lige er begyndt på dem.

Kl. 15:56

Den fg. formand (Jens Vibjerg):
Tak. Så er det hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 15:56

Bjarne Laustsen (S):

Jeg kan oplyse til transportministeren, at der er ingen uoverensstemmelse mellem spørgeren og Socialdemokratiets trafikordfører på de her områder. Vi er enige om, at vi skal have en ny tredje Limfjordsforbindelse, og derfor håber jeg jo, at det kan lykkes, jeg vil bare gerne have vished for, at også ministeren, der er ansvarlig for det her område, siger: Ja, den er i spil. Hvis man laver trafikinvesteringer for de næste 10, 15, 20 år, så ved jeg godt, at der måske går 30-40 år, og så er jeg bange for, at vi vil stå i en situation, hvor det ikke vil være den nuværende transportminister, der kommer og indvier den ny Limfjordsforbindelse. Jeg vil gerne give en cadeau og være den, der sørger for, at det bliver en ordentlig invitation og en fest, for det har der været, hver gang vi har fået en smule asfalt i Nordjylland, og så har vi altid sørget for behørig invitation. Hvis ikke ministeren vil være med til det, bliver forbindelsen udskudt måske 30-40 år, og det er der ikke nogen grund til. Det er et behov, som regeringen og Folketingets partier må sikre kommer med på samme måde som alle mulige andre.

Kl. 15:57

Den fg. formand (Jens Vibjerg):
Tak. Så er det ministeren.

Kl. 15:57

Transportministeren (Lars Barfoed):

Jeg kan berolige hr. Bjarne Laustsen med, at det, vi forhandler om i de her par uger, ikke vil resultere i, at vi gør op med alt, hvad der skal investe-

res i infrastruktur i dette land frem til 2020 eller, som hr. Bjarne Laustsen siger, de næste 30-40 år. Regeringen har fremlagt planer om at investere samlet for 150 mia. kr. i infrastrukturen i Danmark frem mod 2020. Deraf har vi allerede disponeret med, at der investeres i Femern Bæltforbindelsen og Metrocityringen, og så laver vi en infrastrukturfond, hvori der er 90 mia. kr. Og det er dem, vi så er gået i gang med at disponere i de forhandlinger, der finder sted i øjeblikket.

Men det er også sådan, at det, vi tager stilling til nu, vil være de projekter, der er beslutningsklare, altså hvor der er foretaget grundige undersøgelser, så man kan træffe en endelig beslutning om at gå i gang.

Sådan er det ikke ved Limfjordstunnelen – jo, for så vidt angår et nordgående tredje spor, og i virkeligheden også for så vidt angår en ITS-løsning, altså en intelligent trafikstyringsmodel deroppe, kan vi ret hurtigt komme i gang, men for så vidt angår en helt tredje forbindelse ved Limfjorden, kræver det altså betydelig grundigere undersøgelser end dem, der foreligger på nuværende tidspunkt, før vi kan træffe nogen som helst endelig beslutning om, hvorvidt der skal investeres, hvor der skal investeres, og hvor mange penge der skal investeres.

Kl. 15:59

Den fg. formand (Jens Vibjerg):
Tak. Så er det hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 15:59

Bjarne Laustsen (S):

Jamen det bekymrer mig meget, at det eneste tilfald, ministeren vil give, er det, jeg kunne have læst i rapporten, nemlig at der måske kommer et tredje spor i nordgående retning efter tunnelen. Det er det eneste, ministeren siger i dag.

Det, jeg har erfaret, er jo, at der slet ikke er afsat flere penge, end der ellers ville være brugt på området. Det er jo den klassiske model: Regeringen siger, at der er så og så mange penge over så og så mange år, og det ser ud til at være en rigtig stor sum penge, men det er ikke flere penge, end der nogen sinde før har været investeret i vejene i Danmark. Så hvis man skal have en ekstra forbindelse i Nordjylland, skal der altså også flere penge til, og så skal der altså være en vilje til det.

Men det, der er vigtigt, er, at vi får lavet den der VVM-redegørelse færdig og vi får besluttet, at vi vil have den forbindelse, og hvor den så skal anlægges. Det må være det, der er opgaven for ministeren og for Folketingets partier, for der er behov for vejen. Men hvis ministeren ikke kan være mere klar i sin tale, vil jeg love hver ons-

dag, så tit jeg kan komme af sted med det, at minde ministeren om, at der altså her er et uafklaret problem, som vi skal se at få løst. Og så håber jeg jo, at udgangen på dagens spørgetid kan blive, at ministeren sætter gang i de midlertidige forbedringer deroppe, således at vi trods alt kan komme i gang med det. For det vil hjælpe fra dag et, lige så snart man træffer den beslutning.

Kl. 16:00

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak, og så er det ministeren.

Kl. 16:00

Transportministeren (Lars Barfoed):

Jeg synes, jeg har sagt det meget klart: Vi er parate til at investere for at løse de umiddelbare trængselsproblemer, der er; vi er opmærksomme på, at trafikken er stigende i området; vi er opmærksomme på de lokale debatter og diskussioner, der er om en tredje forbindelse. Jeg siger bare, at for så vidt angår det, kan vi ikke i den her forhandlingsrunde træffe nogen som helst endelige beslutninger, for det er sagen ikke tilstrækkeligt belyst til på nuværende tidspunkt.

Jeg vil ikke gå længere i retning af at konkludere, hvad de her forhandlinger skal ende med, for det må være noget, der sker ved forhandlingsbordet – ellers kunne man jo spørge mig om alle mulige andre projekter i Danmark. Det er jo sådan, at der overalt i Danmark lokalt og regionalt er ønsker til, hvad der skal med i den her investeringsplan eller i kommende investeringsplaner. Der kan jeg ikke stå her og konkludere på forhandlernes vegne om hvert eneste

projekt, heller ikke dem i Nordjylland, som hr. Bjarne Laustsen særlig interesserer sig for.

Jeg kan bare sige, at det, man kunne nå til, var at sige: Nu må vi have undersøgt endeligt, hvad der er den optimale løsning på længere sigt i form af en tredje forbindelse ved Limfjordstunnelen. Det er det, man kunne nå frem til, men vi kan umuligt træffe nogen beslutninger på et par uger her om noget, som slet ikke er tilstrækkelig undersøgt endnu.

Kl. 16:01

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til transportministeren og tak til hr. Bjarne Laustsen.

Hermed er spørgsmålet sluttet, og hermed er spørgetiden afsluttet.

Kl. 16:01

Meddelelser fra formanden

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 15. januar 2009, kl. 10.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet er hævet. (Kl. 16.02).